

کارآزمون

پایه چهارم

برای آمادگی شرکت در آزمون هماهنگ ۴

دانشآموز عزیز

با توجه به وضعیت اضطراری تعطیلی مدرسه، برای برنامه آموزشی و مطالعاتی شما در خارج از مدرسه، مجموعه‌ای با عنوان کارآزمون ۴ در اختیارتان قرار می‌گیرد که با ایجاد موقعیت یادگیری فردی، بازآموزی و خودستجویی متناسب با اهداف کتاب درسی به فرایند آموزش شما کمک می‌نماید. لازم به ذکر است به محض بازگشایی مدرسه، آزمونی متناسب با همین مجموعه برگزار خواهد شد تا میزان فعالیت آموزشی و یادگیری شما در هر واحد یادگیری در این مدت ارزشیابی شود.

همچنین می‌توانید با استفاده از اپلیکیشن مرآت، زمان مطالعه خود را در هر واحد یادگیری ثبت و با خودارزیابی‌های مستمر، میزان تسلط خود را در آن واحد یادگیری بسنجدید، سپس با مشاهده پاسخنامه تشریحی به بازآموزی هدفمند بپردازید. لازم به ذکر است به منظور رصد تحقق اهداف آموزشی برنامه‌ریزی شده توسط مدرسه، تمام فعالیت‌های شما در اپلیکیشن، در کارپوشه دانشآموز ثبت و مدرسه آن را مورد ارزیابی قرار می‌دهد.

کارآزمون چه اجزایی دارد؟

هر هفته آموزشی در کارآزمون از هشت قسمت تشکیل شده است که هر یک به فراخور نقش خود، فرایند بازآموزی را انجام می‌دهند.
اجزای کارآزمون عبارت‌اند از:

اهداف (قراره این‌ها رو یاد بگیریم): در این قسمت اهداف هر هفته آموزشی در قالب اهداف دانشی، مهارتی و نگرشی برای دانش‌آموز در قالب حداقل ۳ تا ۵ هدف بیان شده است.

نقشه مفهومی (این هفته در یک نگاه): در این بخش یک نمودار به عنوان نقشه مفهومی به منظور افزایش مهارت ادراکی و یادگیری شبکه‌ای برای دانش‌آموز ترسیم شده است.

سنجهش آغازین (چقدر می‌دونیم؟): در قسمت سنجهش آغازین کارآزمون سوالاتی در قالب سوالات چندگزینه‌ای و پاسخ‌ساز به منظور خوددارزیابی دانش‌آموز گنجانده شده است.

پیش‌سازمان‌دهنده‌ها (آنچه گذشت): ارائه مجموعه مطالبی به منظور یادآوری پیش‌نیازهای مطالب جدید برای برقراری ارتباط طولی محتواهای جدید، وظیفه‌ای است که این بخش از کارآزمون بر عهده دارد.

نم (بهانه‌ای برای شروع): بیان بهانه‌ای جذاب برای آغاز مطالب جدید در قالب ارائه موضوع، سؤال، داستان، چیستان، کلمه، عکس و ... وظیفه تم در کارآزمون است.

آموزش (خوب یاد بگیریم): در این قسمت از کارآزمون، محتواهای آموزشی در قالب توضیح و مثال‌های مختلف به منظور تبیین و آموزش محتواهای جدید برای دانش‌آموز تدارک دیده شده است.

خوددارزیابی (چقدر باد گرفته‌ایم؟): در این بخش از کتاب سوالات چندگزینه‌ای در کارآزمون مربوطه مهیا شده است که دانش‌آموز می‌تواند با مراجعه به اپلیکیشن از میزان یادگیری، خوددارزیابی داشته باشد.

پروره (نوبت شما): در این بخش از کارآزمون، یک پروره دانش‌آموزی به دانش‌آموز ارائه شده است تا دانش‌آموز به بازآفرینی مجدد موضوع مربوطه بپردازد.

آزمون‌های جامع پایانی کارآزمون (بساز، بگیر و ببین) - در پایان هر کارآزمون متناسب با هر واحد یادگیری دانش‌آموزان می‌توانند با استفاده از اپلیکیشن مرآت از خود آزمون بگیرند و نتیجه آن را مشاهده کنند.

فهرست

۷ ۸ ۱۵ ۲۱ ۲۷ ۲۸ ۳۲ ۳۷ ۴۱ ۴۲ ۵۰ ۵۷ ۶۳ ۶۹ ۷۰ ۷۵ ۸۰ ۸۵ ۸۹ ۹۰ ۹۵ ۹۹ ۱۰۴	فارسی درس دهم: باغچه‌ی اطفال درس یازدهم: فرمانده دل‌ها درس دوازدهم: آتفاق ساده هدیه‌های آسمان درس دهم: روشن‌ترین شب درس یازدهم: اهمیت دوست و دوست‌یابی درس دوازدهم: روزی برای تمام بچه‌ها ریاضی اندازه‌گیری زمان - اندازه‌گیری طول حل مسئله - عدد مخلوط عدد اعشاری جمع و تفریق عدد اعشاری علوم تجربی بدن ما ۱ (۱) بدن ما ۱ (۲) بدن ما ۲ (۱) بدن ما ۲ (۲) مطالعات اجتماعی درس ۱۲: سفری به تخت جمشید (۱) درس ۱۳: سفری به تخت جمشید (۲) درس ۱۴: سفری به شهر باستانی کرمانشاه درس ۱۵: کوه‌ها و دشت‌های زیبا	۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵
--	--	---

فارسی

کارآزمون ۴

۱۲

فارسی | درس دهم: باغچه‌ی اطفال

بعد از اینکه این هفته‌ی کارآزمون را خواندیم، باید به این اهداف رسیده باشیم.

قرارهاین هارو یادگیریم

- ۱- متن را روان بخوانیم و به پرسش‌ها پاسخ بدهیم.
- ۲- اجزای جمله را مشخص و طبقه‌بندی کنیم.
- ۳- کلمات «چون» و «زیرا» را با توجه به مفهوم جملات در هنگام وصل جمله‌ها استفاده کنیم.
- ۴- نوشته‌ی ناتمام را در دو بند با رعایت اصول خاطره‌نویسی ادامه دهیم.
- ۵- شعر را با لحن مناسب بخوانیم و حفظ کنیم و نام شاعر را بدانیم.
- ۶- معنای کلمات را بدانیم و با املای درست بنویسیم.

عنوانین مطالبی که قرار است در این هفته یاد بگیریم، در این تصویر می‌بینیم.

این هفته در یک نگاه

کلمه‌های ربط

(اما، «ولی، «زیرا» چون

فصل پنجم: نام آوران

baghehi-e atafal
(شناسایی، چهره‌های ماندگار، جبار باغچه‌بان)

دانش زبانی

فعل

قبل از خواندن کارآزمون بهتر است ابتدا بیندیشیم. چقدر از مطالب این هفته را می‌دانیم. برای این کار به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

چقدر میدونیم؟

سوالات

۱- شهریار تخلص کیست؟

- فردوسی
- قیصر امین پور
- محمدحسین بهجت تبریزی
- پروین اعتضادی

۲ نوشتہ‌ی کدام گزینه به مفهوم بیت زیر اشاره کرده است؟

«به جز از علی که گوید به پسر که قاتل من چو اسیر توست اکنون به اسیر کن مدارا»

۱ کسی که بر فرق حضرت علی (ع) شمشیر زد، دستگیر شده بود و حضرت علی از فرزند خود خواست که با او بدرفتاری نکند.

۲ کسی که بر فرق حضرت علی (ع) شمشیر زد، دستگیر شده بود و حضرت علی از فرزند خود خواست که با او هیچ‌گونه مدارا نکند.

۳ حضرت علی (ع) به پسر قاتلشان گفتند که هیچ‌گونه مدارایی نمی‌شود کرد.

۴ حضرت علی (ع) به قاتلشان گفتند حالا که پسر من در اسارت توست، با او مدارا کن.

۳ در کدام گزینه، اصلی‌ترین بخش جمله به درستی مشخص نشده است؟

۱ حیاط و بام مدرسه لبریز از مردمی بود که به تماشا آمده بودند.

۲ مقاومت‌های پراکنده‌ای در شهر ویران خرّمشهر دیده می‌شد.

۳ کوچه و خیابان‌ها پر از جمعیّت شده بود و جای سوزن انداختن نبود.

۴ همه نگران و منتظر، پای کوه بلند دماوند ایستاده بودند و دعا می‌کردند.

۴ در کدام گزینه، همه‌ی کلمات از ویژگی‌های جبار باگچه‌بان نیست؟

۱ نواور، توانا و دلسوز ۲ دلسوز، مهربان و عاجز

۳ توانا، مهربان و کنجکاو ۴ فعال، نواور و مهربان

۵ «جبار باگچه‌بان» که بود؟

۱ مؤسّس باگچه‌ی اطفال

۲ کسی که اوّلین کودکستان را در ایران دایر کرد.

۳ مخترع الفبای نایینیان

۴ گزینه‌ی (۱) و (۲) صحیح می‌باشد.

آنچه گذشت

برای اینکه این مطالب را بهتر یاد بگیریم قبلش باید این مطالب را بدانیم.

سال گذشته بندنویسی را تجربه کردید و اکنون می‌دانید که شناخت بند و رعایت اجزای آن در نوشتہ، گام اصلی نگارش و انشا است.

«بند» نوشتہ‌ی کوتاهی درباره‌ی یک مطلب است. جمله‌های یک بند باید درباره‌ی یک موضوع و به هم مرتبط باشند. اگر جمله‌ها به هم مربوط نباشند، **بند** تولید نمی‌شود. داشتن اطلاعات و آگاهی درباره‌ی یک موضوع کار نوشتمن بند را آسان می‌کند.

چون «بند» کوتاه است، نوشتن درباره‌ی یک «موضوع کلی» در یک بند ممکن نیست، بنابراین موضوع کلی به موضوع‌های کوچک‌تر تقسیم می‌شود.

جمله‌ای که در ابتدای هر بند می‌آید، جمله‌ی موضوع نامیده می‌شود و جمله‌های بعدی باید در تکمیل جمله‌ای اول بند، نوشته شوند.

نوشتن جمله‌ی موضوع را به اندازه‌ی یک کلمه از ابتدای سطر جلوتر آغاز می‌کنیم.

این هم مقدمه‌ای برای آغاز درس

بهانه‌ای برای شروع

جبار با غچه‌بان در سال ۱۲۶۴ خورشیدی در ایران به دنیا آمد. جد او رضا، از اهالی تبریز بود. پدرش عسگر در شهر ایروان با شغل معماری و قنادی زندگی خانواده را می‌گذراند. تحصیلات جبار با روش قدیمی و در مکتب خانه بود. او در پانزده سالگی مجبور به ترک تحصیل شد و شروع به همکاری با پدر کرد. در دوران جوانی تدریس خصوصی می‌کرد. در روزنامه‌ی فکاهی ملانصرالدین هم خبرنگار بود و شعر و مطلب می‌نوشت.

پس از پایان جنگ و فوت پدر و مادر به وطن برگشت و در مرند با سمت آموزگاری، مشغول به کار شد.

او به دلیل روش‌های ابتکاری در تدریس، در سال ۱۲۹۹ با حکم ریاست فرهنگ تبریز، به آن شهر رفت و مشغول به کار شد.

حالا برای یادگیری بهتر و بیشتر یک بار دیگر در کلاس درس شرکت می‌کنیم.

خوب باد بگیریم!

متن این درس، قسمتی از زندگی‌نامه‌ی دایرکننده‌ی اوّلین کودکستان در ایران است. این متن از دوازده بند تشکیل شده که با خواندن آن تا حدودی با شرح حال «جبار عسگرزاده» آشنا می‌شویم؛ او پس از تأسیس با غچه‌ی اطفال نام خانوادگی خود را از عسگرزاده به با غچه‌بان تغییر داد. برای خواندن بالحن مناسب و درک مفهوم این متن بهتر است ابتداء معنای واژگان جدید آن را با هم مرور کنیم.

ابداع: نوآوری، چیزی را از نو پدید آوردن، ایجاد کردن

اجتماع: گروه، گرد هم آمدن، جمعی از دسته‌های انسانی

اختراع: پدیدآوردن، درست کردن، ایجاد کردن

اراده: خواست، میل، تصمیم

اقامت گزیدم: در جایی ساکن شدم، ماندم

اطفال: کودکان، خردسالان، جمع طفول

برگزیده شدن: انتخاب شدن

بردبازی: شکیبایی، صبر

پرشور: پرحرارت، باهیجان

بره رساندن: فایده داشتن، مفید بودن، سود رساندن

پشتکار: تلاش برای انجام دادن کاری، با علاقه کاری را پیگیری کردن

حرف: پیشه، کار، شغل

جوبیا: کنجکاو، جستجوگر

دایر شدن: تشکیل شدن، ایجاد شدن

خشندو: راضی، خوشحال، شادمان

ذهن: محل فکر، اندیشه

ذوق: شور و شوق، علاقه و توانایی

سرگذشت: شرح حال

رونق داشتن: خوب بودن وضع کسب و کار

سوق: میل، علاقه‌ی فراوان به چیزی

سرمشق: نمونه، الگو

طبع: ذوق و استعداد

صبر: شکیبایی، برباری

فروزان: تابان، درخشان

عاجز: ناتوان، درمانده

فعالیت: کوشش، تلاش

فعال: پرکار، کوشما

لبریز: پر، لبال

کنج: گوش

قریحه: ذوق، استعداد

مقصود: نیت، خواسته، آرزو

پس از خواندن روان این متن **جدّاب** می‌توانید به سؤالات درک مطلب با مراجعه به متن و تلفیق اطلاعات آن پاسخ بدهید.

☆ حتماً توجه کرده‌اید که بعضی کلمات که معمولاً در آخر جمله قرار می‌گیرند، اصلی‌ترین بخش جمله هستند. به این سه کلمه توجه کنید:

۳- آمدیم.

۲- آمدن.

۱- آمد.

از کلمه‌ی اول متوجه می‌شویم که یک نفر عمل آمدن را انجام داده است. کلمه‌ی دوم به ما می‌گوید که عمل آمدن توسط افرادی (بیش از یک نفر) انجام شده است و کلمه‌ی سوم این مفهوم را می‌رساند که گوینده همراه با افرادی عمل آمدن را انجام داده‌اند.

بعضی از جملات کوتاه هستند یعنی از یک یا دو کلمه تشکیل شده‌اند. یک جمله‌ی کوتاه هم کلماتی مانند کلمات بالا را که بخش اصلی جمله هستند، دارد. مثل «من رفتم»، «باران می‌بارد.»

✿ بسیار مفید است که پس از چند بار خواندن متن، کتاب را ببندید و خلاصه‌ای از آنچه را فهمیده‌اید بنویسید. سپس نوشته‌های خود را با نوشته‌های کتاب مقایسه و اصلاح کنید.

✿ در درس گذشته با کلمات ربط «اما» و «ولی» که دو جمله را به هم‌وصل می‌کنند آشنا شدیم. این دو کلمه برای ربط دو جمله‌ای که مقابل هم هستند، کاربرد دارد. در این درس با دو کلمه‌ی ربط «چون» و «زیرا» آشنا می‌شویم. این کلمات ربط هنگامی به کار می‌روند که جمله‌ی اوّل مفهومی را بیان می‌کند و جمله‌ی دوم دلیل آن را می‌گوید.

امروز به مدرسه نرفتم چون بیمار شده‌ام.

او آموزگار موفقی شد زیرا ذوق و قریحه‌ی فراوانی برای این کار داشت.

✿ استاد شهریار (سید محمد بهجت تبریزی) که ابتدا متخلص به «بهجت» بود در ۱۲۸۵ شمسی در تبریز به دنیا آمد. پدرش حاج میرآقا بهجت تبریزی در تبریز وکیل بود.

او در سال ۱۳۰۰ برای ادامه تحصیل به تهران آمد و پس از تحصیل در مدرسه‌ی دارالفنون، در رشته‌ی پزشکی تحصیلات خود را ادامه داد.

فقط شش ماه به پایان دوره‌ی دکتری اش مانده بود که به سبب آزردگی که در زندگی خصوصی اش به وجود آمده بود، درس را رها کرد و در خراسان در اداره‌ی ثبت اسناد مشغول به کار شد.

استاد شهریار در سال‌های ۱۳۲۹ تا ۱۳۳۰ اثر مشهور خود «حیدربابایه سلام» را سرود. گفته می‌شود این اثر به نود درصد از زبان‌های دنیا ترجمه و منتشر شده است.

شهریار در سال ۱۳۳۲ در تبریز با یکی از بستگان خود ازدواج می‌کند که ثمره‌ی آن سه فرزند به نام‌های شهرزاد، مریم و هادی می‌باشد.

شعر «همای رحمت» اثری ماندگار از این شاعر بلند آوازه است که برای همیشه در تاریخ ادبیات پارسی ثبت شده و مردم عاشقانه به این شعر شهریار عشق می‌ورزند. با یادگرگتن معنای واژه‌های این شعر بهتر می‌توانیم آن را بخوانیم، درک کنید و لذت ببریم.

ابوالعجایب : پدر شگفتی‌ها

آیت : نشانه، علامت، دلیل

رحمت : صورت، چهره، گونه

رحمت : مهربانی، دل‌سوزی، بخشايش

ماسو : موجودات، مخلوقات، غیر از خدا

کرم : لطف، جوانمردی، بزرگواری

مسکین : فقیر، تهی‌دست

مدارا : با نرمی و ملایمت رفتار کردن

نگلین : سنگ قیمتی که روی انگشت‌تر می‌گذارند.

ها : پرنده‌ای افسانه‌ای که اگر سایه‌اش بر سر کسی بیفتند، آن شخص سعادتمند می‌شود.

حالا با توجه به مطالعه‌ی خوب مطالب گذشته، نوبت ارزیابی خودمان است. پس بدون مراجعته به متن درس به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

چقدر بادگرفته‌ایم؟

سوال

۱ معنای کلمات «آیت، ذوق، فقال، سرگذشت، طبع، کرم» در کدام گزینه به درستی آمده است؟

۱ نشانه، شور و شوق، پرکار، داستان، مزه، جوانمردی

۲ علامت، علاقه و توانایی، کوشش، شرح حال، ذوق، لطف

۳ دلیل، استعداد، توانا، شرح حال، استعداد، بزرگواری

۴ دلیل، شور و شوق، توانا، شرح حال، استعداد، بزرگی

۵ جاهای خالی شعر زیر را با کلمه‌های مناسب کامل کنید.

دل‌اگر خداشناسی، همه در _____ علی‌بین من به خدا قسم، خدا را

بروای گدای _____ در خانه‌ی علی زن پادشاهی، دهد از کرم گدارا

۶ در ابتداء تخلص شهریار چه بود؟

۷ جمله‌ای بنویسید و با کلمه‌ی ربط «چون» آن را به جمله‌ی بعدی وصل کنید.

۸ این بیت شعر از کیست؟

متحیرم چه نامم، شه مُلک لافتی را

نه خدا توانمش خواند، نه بشر توانمش گفت

۹ گلچین گیلانی

۱۰ محمدحسین بهجت تبریزی

۱۱ شکوه قاسم نیا

۱۲ حبیب یغمایی

حالا که همه چیز تکمیل شد، این کار را هم شما انجام دهید.

نوبت شما

پروژه

یکی از دو پیشنهاد زیر را انتخاب کنید و انجام دهید.

۱- شعر «بابا برفی» از مشهورترین اشعار باغچه‌بان است. مطالعه کنید و ده سطر از آن را بنویسید.

۲- یکی دیگر از اشعار معروف استاد شهریار را با خط تحریری بنویسید.

پاسخها

چقدر می‌دونیم؟

گزینه‌ی ۳، در این گزینه فقط دیده می‌شد، بخش اصلی جمله است.

گزینه‌ی ۴، عاجز به معنی ناتوان از ویژگی‌های باغچه‌بان نیست.

ایشان انسانی توانا، نواور، مهربان، دلسوز، کنجکاو و فعال بودند.

گزینه‌ی ۵، جبار باغچه‌بان اوّلین کودکستان را در تبریز دایر کرد و مؤسس باغچه‌ی اطفال نیز بود.

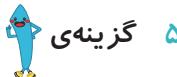
چقدر یاد گرفته‌ایم؟

کلمات جاافتاده به ترتیب: رخ / شناختم / مسکین / نگین

بهجت ۳

پاسخ واگر است. جمله‌ی دوم باید دلیل جمله‌ی اول را بیان کند.

کارآزمون ۴

درس یازدهم: فرمانده دل‌ها | فارسی

بعد از اینکه این هفته کارآزمون را خواندیم، باید به این اهداف رسیده باشیم.

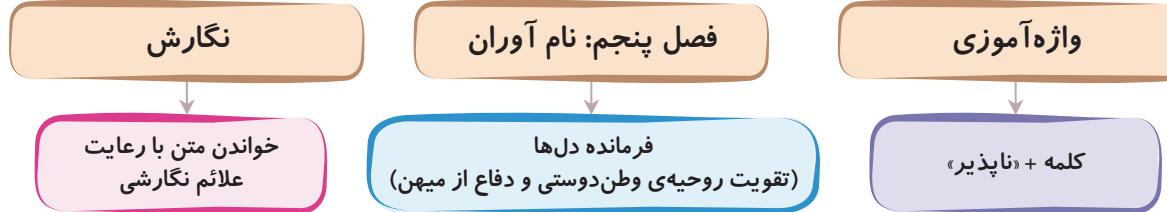
قراره این هارو یاد بگیریم

- ۱- متن درس را با لحن مناسب بخوانیم و به پرسش‌ها پاسخ بدهیم.
- ۲- درباره‌ی یکی از شهدا تحقیق کنیم و در متنی به کلاس ارائه دهیم.
- ۳- با افزودن «ناپذیر» به کلمات، واژگان جدید بسازیم و در جملات به کار ببریم.
- ۴- متنی را با افزودن کلمات ربط کامل کنیم.
- ۵- متنی مناسب با تصاویر متوالی بنویسیم.
- ۶- معنای کلمات را بدانیم و با املای درست بنویسیم.

عنوانین مطالبی که قرار است در این هفته یاد بگیریم، در این تصویر می‌بینیم.

این هفته در یک نگاه

قبل از خواندن کارآزمون بهتر است ابتدا بیندیشیم چقدر از مطالب این هفته را می‌دانیم. برای این کار به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

چقدر میدونیم؟

سوالات

۱- در کدام گزینه می‌توان به ترتیب به کلمه‌ها «ناپذیر و نامه» اضافه کرد؟

۱\square روز، وصف

۲\square تصویر، روزنامه

۳\square ستم، شبکه

۲- در کدام گزینه واژه‌ی نادرست املایی وجود ندارد؟

۱\square در لباس‌های کودکان از پارچه‌های زخیم استفاده نمی‌شود.

۲\square تا به لب برکه رسید، قوک به سوی دیگر جهید.

۳\square باورش نمی‌شد که بتواند از آن مهلکه جان سالم به در ببرد.

۴\square آقای معلم همیشه می‌گفت او دانش‌آموز با ذوق و غریجه‌ای بود.

۳ کدام گزینه معنی واژه‌های «تحقیر، خطه، سقا، قریحه» را نشان می‌دهد؟

۱ کوچک شمردن، خط راست، کسی که سخاوت دارد، روستا

۲ کوچک شمردن، سرزمین، کسی که به تشنگان آب می‌دهد، استعداد

۳ انتقام گرفتن، خط راست، کسی که به تشنگان آب می‌دهد، استعداد

۴ انتقام گرفتن، سرزمین، کسی که سخاوت دارد، روستا

۴ معنی کلمه‌های زیر را بنویسید.

اراده: شوق:

برای اینکه این مصطلب را بهتر یاد بگیریم قبلش باید این مصطلب را بدانیم.

آنچه گذشت

خرمشهر یکی از شهرهای جنوبی استان خوزستان است. این شهر در محل تلاقی رودخانه‌های اروندرود و کارون در ناحیه‌ی باتلاقی و پست رودخانه‌ی اروندرود قرار گرفته است. خرم‌شهر به علت قرار گرفتن در مجاورت خلیج فارس و کشور عراق از اهمیت اقتصادی تجاری و سیاسی ویژه‌ای برخوردار است.

امروزه بندر خرم‌شهر ۲۰ اسکله‌ی بزرگ دارد و کشتی‌هایی با ارتفاع شش متر در آن پهلو می‌گیرند و بارها را جابه‌جا می‌کنند.

جنگ عراق با ایران در شهریور ۱۳۵۹ در مرزهای دو کشور آغاز شد و با حمله‌ی همزمان نیروهای هوایی و زمینی عراق به ده فرودگاه ایران، به جنگی تبدیل شد که هشت سال طول کشید.

عراق در ابتدای جنگ ایران را غافلگیر کرد و موفق شد بخش‌هایی از خاک ایران از جمله شهر خرم‌شهر را اشغال کند. ایران در سال سوم جنگ توانست بیشتر قسمت‌های اشغالی از جمله خرم‌شهر را آزاد کند. در طول این جنگ حدود یک میلیون انسان کشته و زخمی شدند و صدها میلیارد دلار خسارت وارد شد.

این جنگ در ۲۹ مرداد ۱۳۶۷ با قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل متحد پایان یافت.

«حسین خرازی» از فرماندهان جنگ ایران و عراق بود. او به خاطر روحیه‌ی نظامی و استعدادش در این زمینه مسئولیت‌های گوناگونی را در طول جنگ بر عهده داشت و در عملیات متعددی پیروزی‌های فراوانی کسب کرد.

خرازی در روز ۸ اسفند ۱۳۶۵ در عملیات کربلای ۵ شهید شد.

روحش شاد و یادش گرامی

حالا برای یادگیری بهتر و بیشتر یک بار دیگر در کلاس درس شرکت می‌کنیم.

خوب یاد بگیریم!

ابتدا متن درس را صامت (بدون صدا) بخوانید سپس معنای کلمات جدید آن را مرور کنید تا برای خواندن با درک مفهوم آماده شوید.

بی وقفه: بی‌درنگ، بدون توقف، پشت سر هم

اعتقاد: باور، ایمان، عقیده

ترجیح دادن: برگزیدن، کسی یا چیزی را بر دیگران برتری دادن

تسخیر ناپذیری: مکان یا چیزی که به آسانی نتوان آن را به دست آورد، مکان یا چیزی که دسترسی به آن دشوار است.

خیره شدن: توجه عمیق، نگاه کردن به چیزی بدون برداشتن چشم از آن

سقا: کسی که به تشنگان آب می‌دهد.

دژ: حصار، قلعه

عملیّات: فعالیت‌ها، کارها

سقوط: افتادن

گذرگاه: محل عبور، جای گذر

متباوز: ستمگر، کسی که به دیگران ظلم می‌کند.

مسئولیت: سرپرستی یک کار مهم، بر عهده داشتن وظیفه‌ای

ناظره می‌کرد: نگاه می‌کرد، تماشا می‌کرد

مقابله: رویارویی، مواجهه

☆ **وصف ناپذیر** ← وصف + **نا** + پذیر

تسخیر ناپذیر ← تسخیر + **نا** + پذیر

خستگی ناپذیر ← خستگی + **نا** + پذیر

نفوذ ناپذیر ← نفوذ + **نا** + پذیر

وصف **نا**پذیر، یعنی چیزی که نمی‌توان آن را وصف کرد.

تسخیر **نا**پذیر، یعنی چیزی که نمی‌توان آن را تسخیر کرد.

خستگی **نا**پذیر، یعنی کسی که به آسانی خسته نمی‌شود.

نفوذ **نا**پذیر، یعنی چیزی یا کسی که نمی‌توان در آن (او) نفوذ کرد.

☆ **نوشتن** داستانی متناسب با تصاویر، شروع خوبی برای انشانویسی است. ابتدا باید ترتیب قرارگرفتن تصاویر را با توجه به ترتیب رویدادها مشخص کنید. سپس موضوع کلی داستان خود را در نظر بگیرید و همان طور که آموخته‌اید نوشه‌تی خود را با یک عبارت مناسب آغاز کنید. هنگام نوشتن دقّت کنید جملات مرتبط به هم باشند و زنجیروار مطلب را توضیح دهید. در نوشه‌های خود از نشانه‌های نگارشی در جاهایی که لازم است استفاده کنید. مطلب خود را بخوانید. اصلاح و پاک‌نویس کنید. نوشه‌تی شما باید پاکیزه و خوش خط باشد تا توجه خواننده را جلب کند.

چقدر یاد گرفته‌ایم؟

حالا با توجه به مطالعه‌ی خوب مطالب گذشته، نوبت ارزیابی خودمان است. پس بدون مراجعته به متن درس به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

سؤال

۱- داستان فرمانده دل‌ها در مورد کدام نامدار جنگ تحمیلی است؟

۲ **شهید حسین خرازی**

۱ **شهید بهنام محمدی**

۳ **شهید همت**

۲ **شهید بابایی**

۲ چرا شهدای جنگ تحمیلی از نامداران ایران زمین هستند؟

۱ چون نامشان در کتاب شهدا ثبت شده است.

۲ چون از جانشان گذشتند تا سرزمین را از دست دشمن نجات دهند.

۳ چون شور و شوقی وصفناپذیر برای از بین بردن دشمن نداشتند.

۴ چون همه‌ی آنها انسان‌های شناخته شده‌ای بودند.

۳ در کدام گزینه غلط املایی دیده می‌شود؟

۱ آن روزها حسین احساس می‌کرد، به دعای این قلب‌های پاک به شدت محتاج است.

۲ آن وقت‌ها، هنوز مدرسه‌های امروزی دایر نشده بود و من مانند کودکان دیگر در مکتب درس می‌خواندم.

۳ شور و نشاط و همهمه‌ی گنجشک‌ها را راه را کردم و مشتاق و پر توان به سوی مدرسه، پر کشیدم.

۴ باز رگان با شرمنده‌گی، سرش را بلند کرد و همه چیز را برای طوطی‌اش باز گفت و لحظه‌ای بعد طوطی

هم افتاد و مرد.

۴ گدام گزینه، معنای جمله‌ی زیر را کامل و دقیق بیان می‌کند؟

«دشمن برای نیروهایش دژی تسخیرناپذیر ساخته بود تا برای همیشه خرم‌شهر را در اشغال داشته باشد.»

۱ نیروهای دشمن با استفاده از آشغال‌ها قلعه‌ی محکمی در خرم‌شهر ساخته بودند.

۲ دشمن برای همیشه، خرم‌شهر را تسخیر کرد و قلعه‌ی محکمی در آن جا ساخت.

۳ نیروهای دشمن قلعه‌ی محکمی ساختند و خرم‌شهر را برای همیشه تسخیر کردند.

۴ دشمن برای سربازانش قلعه‌ای ساخت که کسی نتواند به آن دسترسی پیدا کند تا بتواند همیشه

خرم‌شهر را برای خودش نگه دارد.

نوبت شما

حالا که همه چیز تکمیل شد، این کار را هم شما انجام دهید.

پیروزه

تحقیق کنید و شرح حال یکی از شهیدان حمامه‌ی دفاع مقدس را بنویسید.

پاسخ‌ها

چقدر می‌دونیم؟

۱ گزینه‌ی ، تصویرنایپذیر، ماهنامه

۲ گزینه‌ی ، گزینه‌ی (۱) ضخیم / گزینه‌ی (۲) غوک / گزینه‌ی (۴) قریحه

۳ گزینه‌ی

۴ اراده: خواست، میل، تصمیم / شوق: میل، علاقه‌ی فراوان به چیزی

چقدر یاد گرفته‌ایم؟

۱ گزینه‌ی

۲ گزینه‌ی

۳ گزینه‌ی ، کلمه‌ی شرمندگی با این املا صحیح است که در این گزینه اشتباه نوشته شده است.

۴ گزینه‌ی ، دژ: قلعه - تسخیرنایپذیر: دست نیافتنی، جایی که نتوان به آن دسترسی پیدا کرد.

إِشْغَالٌ كَرَدَنْ: تصرّفٌ كَرَدَنْ، جَائِيٌّ يَا چَيْزِي رَا گَرْفَتَنْ وَ نَگَهٌ دَاشْتَنْ.

کارآزمون ۴

درس دوازدهم: اتفاق ساده | فارسی

بعد از اینکه این هفته کارآزمون را خواندیم، باید به این اهداف رسیده باشیم.

قراره این هارو یاد بگیریم

- ۱- شعر را با لحن مناسب بخوانیم و به پرسش‌ها پاسخ بدھیم.
- ۲- رویدادها را به ترتیب بیان کنیم.
- ۳- متن را روان بخوانیم و فعالیت‌ها را انجام دهیم.
- ۴- معنای کلمات را بدانیم و با املای درست بنویسیم.
- ۵- کلمات ربط را به درستی به کار بندیم.
- ۶- در نوشтар، احساسات و عواطف خود را بیان کنیم.

عنوانین مطالبی که قرار است در این هفته یاد بگیریم، در این تصویر می‌بینیم.

این هفته دریک نگاه

حکایت

نگاه پنهان

فصل پنجم: نام آوران

اتفاق ساده
(تقویت حسن میهن پرستی و دفاع از وطن)

دانش زبانی

توصیف اسم

قبل از خواندن کارآزمون بهتر است ابتدا بینیشیم چقدر از مطلب این هفته را می‌دانیم. برای این کار به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

چقدر می‌دونیم؟

سوالات

۱- هر کلمه را به معنای آن وصل کنید.

- یک خط از نوشته
- حادثه
- رازها
- شوق فراوان
- اطراف

- اسرار
- اشتیاق
- حومه
- اتفاق
- سطر

۲ با هر عبارت جمله‌ی مناسبی بسازید و با خط زیبا بنویسید.

قطره اشک:

قطره آب:

قطره‌ی شبنم:

۳ هر دو قسمت مناسب را به هم وصل کنید و جمله‌ی ساخته شده را بنویسید.

شکفت	●	دوست مهربانم
دوید	●	گل زیبا
خندید	●	اسب تندر و
پرید	●	دختر شاد
آمد	●	کبوتر سفید

برای اینکه این مطالب را بهتر یاد بگیریم قبلش باید این مطالب را بدانیم.

آنچه گذشت

تا به حال بارها به نکات و اصول مهم خواندن، روان‌خواندن و خواندن همراه با درک و فهم اشاره شده است.

اکنون شما باید توانایی لازم برای بالاترین مرحله‌ی خواندن یعنی خواندن با درک و فهم را کسب کرده باشید.

حتماً توجه دارید که هر متن و یا بهتر است بگوییم هر قسمت از متن باید متناسب با محتوای نوشته شده با لحن متفاوتی خوانده شود. مخصوصاً در هنگام خواندن انواع جملات خبری، پرسشی، عاطفی و امری با توجه به پیام جمله و نشانه‌های نگارشی لحن مناسب خواندن را کشف و استفاده نماییم.

فرض کنید یکی از اعضای عزیز خانواده‌ی شما به سفری دور و خطرناک رفته است و شما و دیگر اعضای خانواده منتظر رسیدن خبری از او هستید.

هنگامی که پستچی نامه‌ای از این عزیز در سفر را برایتان می‌آورد، چه احساسی دارید؟ حتماً ضربان قلب خود را حس می‌کنید. هنگام خواندن نامه‌ای که حامل خبر خوش سلامتی اوست، چه احساساتی در دلтан موج می‌زند؟ چگونه و با چه کلماتی می‌توانید احساسات خود را توصیف کنید؟

حالا برای یادگیری بهتر و بیشتر یک بار دیگر در کلاس درس شرکت می‌کنیم.

خوب یاد بگیریم

متن درس «اتفاق ساده» شعری روان و ساده است با واژه‌هایی آشنا و کاملاً مفهوم که اگر هنگام خواندن احساسات خود را در لحن خواندن تأثیر دهید، بسیار جذاب‌تر و دلنشیان‌تر خواهد شد.

هر سطر (یک خط از نوشته) این شعر به روانی حکایت یک اتفاق (رویداد، حادثه، پیشامد) ساده را بیان می‌کند. توصیف فضاهای هر یک از شخصیت‌های شعر و حتی باران که به صورت زنده در این شعر زیبا وجود دارد آموزش غیرمستقیمی برای نگارش یک متن توصیفی می‌تواند باشد.

خوب است بند اول و سه بند پایانی شعر را با لحن توصیفی بخوانید. بند دوم و سوم که مطالب نامه در آن بازگو می‌شود بهتر است با لحن خطابی (بازگو کردن مطالب) خوانده شود.

به تغییرات هر جمله توجه کنید.

خواهرم رفت. ← خواهر **مهربانم** رفت.

گنجشک پرید. ← گنجشک **زیبا** پرید.

کلمات مهربان و زیبا درباره‌ی اسم‌های قبل از خود توضیح می‌دهند؛ یعنی آن اسم را توصیف می‌کنند.

با استفاده از کلماتی که اسم قبل از خود را توصیف می‌کنند می‌توانیم جملات گسترده‌تر و زیباتری بنویسیم.

انسان موجودی است که با زبان خود با دیگران ارتباط برقرار می‌کند. گاهی نویسنده‌گان یا شاعران این صفت انسانی را به موجودات دیگر مثل جانوران و گیاهان و حتی اشیای بی‌جان نسبت می‌دهند و در داستان یا شعر خود از زبان آن‌ها هم مطالب و گفته‌هایی بیان می‌کنند.

برای این که بتوانید از زبان موجودی غیر از انسان متنی را بنویسید، باید از هر نظر (توانایی‌ها، جثه و ...) خودتان را به جای آن موجود فرض کنید و دنیا را از زاویه‌ی دید او ببینید. مثلاً هنگامی که قرار باشد از زبان مورچه‌ای اطراف را توصیف کنیم، همه چیز خیلی بزرگ، مسیرها بسیار دور و ... دیده می‌شود. حال اگر همان مکان را از زبان یک فیل توصیف کنیم حتماً مجسم کرده‌اید که چه تفاوتی با متن قبلی خواهد داشت. هنگام نوشتن متن درباره‌ی یک تصویر، ابتدا باید به تمامی جزئیات موجود در تصویر و هر آنچه که مشاهده می‌شود، توجه کنیم سپس نوشته‌ی خود را با توصیف دقیق این جزئیات و احساس و عاطفه‌ای مناسب همراه کنیم تا نوشته‌ای خواندنی تولید شود.

مهری آذریزدی نویسنده‌ی مجموعه‌ی «قصه‌های خوب برای بچه‌های خوب» در سال ۱۳۰۰ در روستایی در نزدیکی یزد به دنیا آمد. او از هشت سالگی همراه پدرش در مزرعه کار می‌کرد. تا بیست سالگی مشغول کار بنایی بود و سپس برای کار در کارگاه جوراب بافی به یزد رفت.

بعد از مدتی صاحب کارگاه، یک کتابفروشی تأسیس کرد و مهری را برای کار به آنجا فرستاد. کار در کتابفروشی سبب آشنایی او با کتاب، شعر و قصه شد. در ۳۵ سالگی به فکر ساده‌نویسی قصه‌های قدیمی برای کودکان افتاد. این ایده باعث خلق جلد اول «کتاب قصه‌های خوب برای بچه‌های خوب» شد. او جایزه‌ی یونسکو و جایزه‌ی سلطنتی کتاب سال را پیش از انقلاب ایران دریافت کرده بود. سه کتاب او نیز از طرف شورای کتاب کودک به عنوان کتاب برگزیده سال انتخاب شد. آذریزدی در سن ۸۷ سالگی در سال ۱۳۸۸ در بیمارستان آتیه‌ی تهران درگذشت.

حالا با توجه به مطالعه‌ی خوب مطالب گذشته، توبت ازیابی خودمان است. پس بدون مراجعته به متن درس به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

چقدر یاد گرفته‌ایم؟

سوال

۱. هر جمله را با کلمه‌ی مناسبی که اسم جمله را توضیح دهد، گسترش دهید.

برادرم رفت. ←

علمی خندید. ←

آفتاب تابید. ←

مادر خندید. ←

۲ به پرسش‌های زیر دربارهٔ نویسندهٔ کتاب «قصه‌های خوب برای بچه‌های خوب» پاسخ دهید:

نام نویسنده:

محل تولد او:

دلخوشی او در زندگی:

حسرت او در زندگی:

۳ نوشهٔ زیر را با هم‌معنی کلمه‌های مشخص شده کامل کنید.

سگ حیوان باوفایی است. در (حومه) _____ خانه راه می‌رود و (پاسبانی) _____ می‌کند.

حالا که همه چیز تکمیل شد، این کار را هم شما انجام دهید.

نویت شما

پروژه

یکی از دو پیشنهاد زیر را انتخاب کنید و انجام دهید.

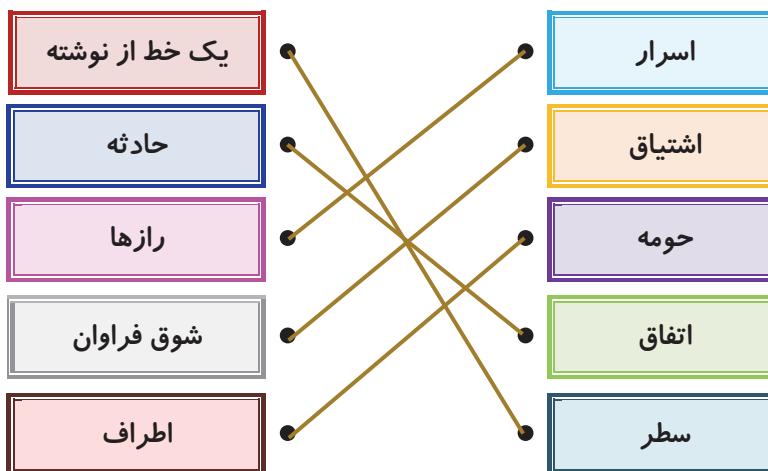
۱- از زبان مادر، در شعر اتفاق ساده، پاسخ نامه‌ی پسر را بنویسید.

۲- شعر را به نثر روان و ساده، بازنویسی کنید.

پاسخ‌ها

چقدر می‌دونیم؟

۱

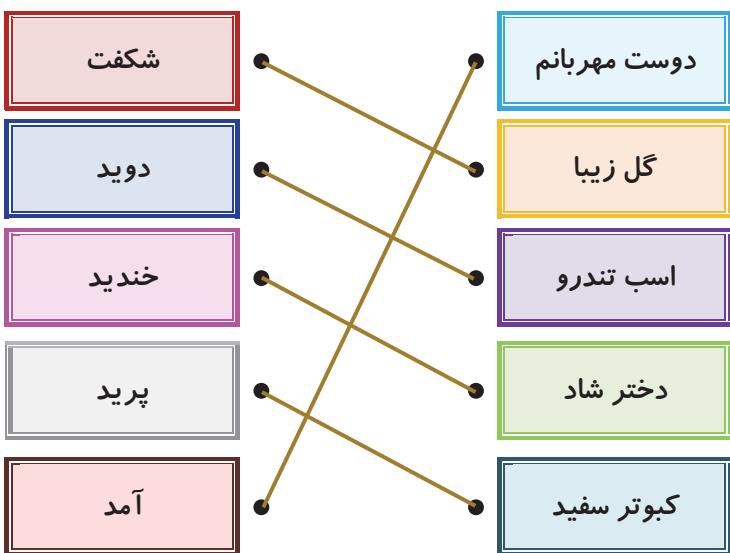
۲ پاسخ واگرایت مثال:

- یک قطره اشک از چشمش سرازیر شد.
- باید ارزش یک قطره آب را بدانیم.
- هر روز صبح زود قطره‌ی شبنم بر روی گل سرخ دیده می‌شود.

۳ دوست مهربانم آمد.
گل زیبا شکفت.

اسب تندر و دوید.
دختر شاد خنده دارد.

کبوتر سفید پرید.

چقدر یاد گرفته‌اید؟

۱ پاسخ واگرا است.

۲

نام نویسنده: **مهدی آذر یزدی**

محل تولد او: آبادی خرمشاه در اطراف شهر یزد

دلخوشی او در زندگی: **کتاب‌های جدید بخرد.**

حسرت او در زندگی: کتاب‌های نخوانده‌اش هنوز زیاد است.

۳ اطراف / مراقبت یا نگهبانی یا پاسداری.

هدیه‌های آسمان

کارآزمون ۴

هدیه‌های آسمان | درس دهم: روش تربیت شباب

بعد از اینکه این هفته‌ی کارآزمون را خواندیم، باید به این اهداف رسیده باشیم.

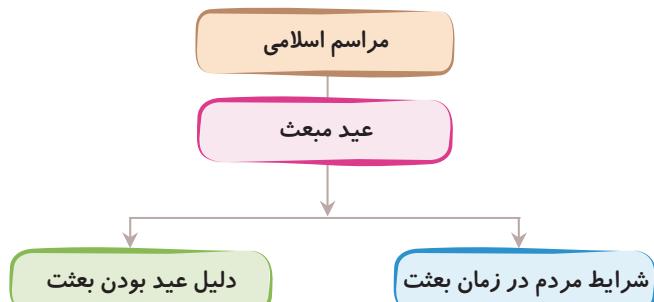
قرارهاین هارو یادگیریم

- ۱- با عید مبعث از اعیاد بزرگ مسلمین آشنا شویم و دلیل عید بودن آن را بفهمیم.
- ۲- با برانگیخته شدن پیامبر (ص) به نبوت در مبعث آشنا شویم.
- ۳- توانایی تفکر در آیه را به دست آوریم و ارتباط آن را با درس درک کنیم.

عنوانین مطالبی که قرار است در این هفته یاد بگیریم، در این تصویر می‌بینیم.

این هفته در یک نگاه

قبل از خواندن کارآزمون بهتر است ابتدا بیندیشیم چقدر از مطلب این هفته را می‌دانیم. برای این کار به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

چقدر میدونیم؟

سوالات

۱- آیه‌ی شریفه‌ی **(قرآن باسم ربکَ الَّذِي خَلَقَ)** به چه واقعه‌ی تاریخی اشاره دارد؟

۱ توولد پیامبر (ص) ۲ بعثت پیامبر (ص)

۳ روز رحلت پیامبر (ص) ۴ توولد امام علی (ع)

۲- نام فرشته‌ی وحی _____ است.

۳- از هدایایی که خداوند با بعثت پیامبر (ص)، به مردم هدیه داد، بتپرستی بود.

۱ درست ۲ نادرست

آنچه گذشت

برای اینکه این مطالب را بهتر یاد بگیریم قبلش باید این مطالب را بدانیم.

با برخی از پیامبران خدا به ویژه پیامبران اولوالعزم و وظیفه‌ی آنان در کتاب‌های سال قبل و امسال آشنا شدید؛ حضرت ابراهیم (ع)، حضرت موسی (ع) و حضرت محمد (ص).

دانستید که آخرین پیامبر خدا حضرت محمد (ص) است. هم‌چنین برخی از صفات ایشان را شناختید.

بهانه‌ای برای شروع

این هم مقدمه‌ای برای آغاز درس

آخرین پیامبر خدا، حضرت محمد (ص) است. در این درس می‌خواهیم بدانیم که پیامبر خدا در چه زمانی به پیامبری انتخاب شد و مردم آن زمان چه ویژگی‌هایی داشتند.

خوب یاد بگیریم

حالا برای یادگیری بهتر و بیشتر یک بار دیگر در کلاس درس شرکت می‌کنیم.

قبل از بیان اتفاقاتی درباره‌ی بعثت (انتخاب شدن) حضرت محمد (ص) برای هدایت مردم، کمی با مردم آن زمان (۱۴۰۰ سال قبل تر) و عقاید آنها آشنا می‌شویم:

ویژگی‌های زندگی مردم در زمان بعثت پیامبر (ص):

در ارتباط با دیگران	در ارتباط با خدا
<p>۱- دوستی‌ها کم و دشمنی بسیار</p> <p>۲- ظلم و زورگویی</p> <p>۳- به وجود آمدن جنگ‌ها با کمترین بهانه</p> <p>۴- بی‌احترامی به حقوق دیگران</p> <p>۵- صدا زدن یکدیگر با نام زشت</p>	<p>۱- مردم به جای خدای یکتا، بت‌های بی‌جان را می‌پرستیدند.</p> <p>۲- آنها فکر می‌کردند، بت‌ها می‌توانند به آنها کمک کنند. اما این خیال باطل بود زیرا بت‌های نه می‌دیدند نه می‌شنیدند و نه می‌توانستند کاری انجام دهند.</p>

حالا برگردیم به شب بعثت، دیدیم که در زمان قدیم، مردم در گمراهی و نادانی زندگی می‌کردند. خداوند گمراهی و نادان بودن مردم را دوست نداشت و می‌دید که مردم به راهنمایی دانا و دلسوز نیاز دارند تا آنها را از گمراهی نجات دهد تا:

۱- مردم به خدای یکتا ایمان بیاورند.

۲- «مهربانی» و «احترام به یکدیگر» را یاد بگیرند.

خداوند که به هر چیزی علم دارد بهترین فرد را برای این مأموریت حضرت محمد (ص) می‌دانست زیرا ایشان بین مردم با ویژگی‌های زیر شناخته می‌شد:

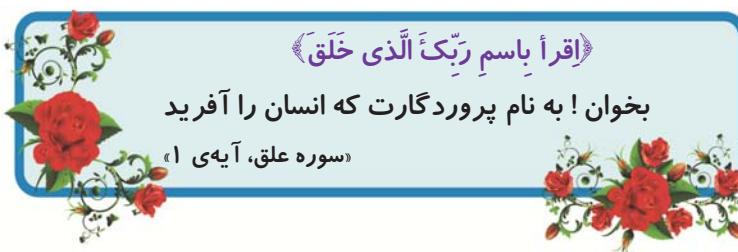
۱- درستکار (مردم جز درستکاری از او ندیده بودند.)

۲- راستگو

۳- امین (امانتدار)

روشن‌ترین شب

.... محمد امین در غار حرا، با نگاه کردن به عظمت جهان آفرینش، با خدای یکتا در حال راز و نیاز، عبادت و تفکر بود که، فرشته‌ی وحی، جبرئیل، نزد او آمد و اوّلین پیام خدا را آورد:

این اوّلین آیه‌ی قرآن بود که بر پیامبر (ص) نازل شد.

خداوند با نازل کردن قرآن بر محمد امین، ایشان را به پیامبری برگزید (مبعوث کرد) تا با نور قرآن دنیا را روشن کند.

آن شب روشن‌ترین شب بود زیرا جهانی که با تاریکی ظلم و زور، جنگ، عقیده‌ها و خیال‌های باطل و ... پر شده بود و روزگار تلخی بود با بعثت پیامبر (ص) و نزول قرآن روشن شد و آن تاریکی‌ها از بین رفت. در شب بعثت، خدا نعمتی بزرگ به مردم هدیه کرد. هدیه‌های که، ما مسلمانان هر روز در اذان و اقامه‌ی نماز به آن شهادت می‌دهیم و می‌گوییم:

أشهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً رَسُولُ اللهِ

بیشتر بدانیم:

اوّلین‌ها

- ۱- اوّلین سوره‌ای که به پیامبر نازل شد: غَلَق
- ۲- اوّلین مردی که به پیامبر ایمان آورد: علی (ع)
- ۳- اوّلین زنی که به پیامبر ایمان آورد: خدیجه (س)

آخرین‌ها

- ۱- آخرین کتاب آسمانی: قرآن
- ۲- آخرین پیامبر خدا: حضرت محمد (ص)
- ۳- آخرین دین خدا: اسلام

حالا با توجه به مطالعه‌ی خوب مطالب گذشته، نوبت ارزیابی خودمان است. پس بدون مراجعته به متن درس به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

چقدر یاد گرفته‌ایم؟

سوال

- ۱ مردم قبل از بعثت پیامبر (ص)، چه چیزی را می‌پرستیدند؟
- ۲ حضرت محمد (ص) قبل از بعثت، به _____ مشهور بود.
- ۳ منظور از «روشن‌ترین شب» در درس، شب میلاد حضرت محمد (ص) می‌باشد.

نادرست درست

حالا که همه چیز تکمیل شد، این کار را هم شما انجام دهید.

نوبت شما

پیروزه

فکر می‌کنید اگر خدا پیامبر اسلام را برای ما نمی‌فرستاد،
اکنون جهان چه وضعیتی داشت؟

پاسخ‌ها

چقدر می‌دونیم؟

- ۱ گزینه‌ی ، اولین آیه که در شب بعثت بر پیامبر (ص) نازل شد همین آیه‌ی شریفه می‌باشد.
- ۲ نام فرشته‌ی وحی، جبرئیل است.
- ۳ نادرست

چقدر یاد گرفته‌ایم؟

- ۱ مردم به جای خدای یکتا بت‌های بی‌جان را می‌پرستیدند.
- ۲ حضرت محمد (ص) قبل از بعثت به امین مشهور بود.
- ۳ نادرست. منظور از روشن‌ترین شب، شب بعثت حضرت محمد (ص) می‌باشد.

کارآزمون ۴

هدیه‌های آسمان | درس یازدهم: اهمیت دوست و دوست‌یابی

بعد از اینکه این هفته‌ی کارآزمون را خواندیم، باید به این اهداف رسیده باشیم.

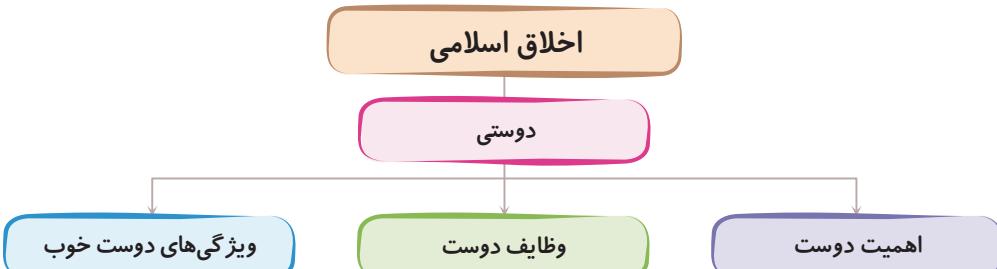
قراره‌این هارو یادگیریم

- ۱- با اهمیت دوست در زندگی آشنا شویم.
- ۲- با وظایف دوستان نسبت به یکدیگر آشنا شویم.
- ۳- برای انتخاب دوستِ خوب، تلاش کنیم.
- ۴- توانایی تفکر در آیه و روایات را به دست آوریم و ارتباط آن را با موضوع درس درک کنیم.

عنوانین مطالبی که قرار است در این هفته یاد بگیریم، در این تصویر می‌بینیم.

این هفته در یک نگاه

قبل از خواندن کارآزمون بهتر است ابتدا بیندیشیم چقدر از مطلب این هفته را می‌دانیم. برای این کار به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

چقدر میدونیم؟

سوالات

۱- پیامبر (ص) چه کارهایی را باعث افزایش محبت دوستان معرفی می‌کنند؟

- ۱\square وقتی آنها را دیدی سلام کن.
- ۲\square وقتی وارد مجلسی می‌شوند، برایشان جا باز کن.
- ۳\square آنها را با نامهایی که نیکوست و دوست دارند صدا بزن.
- ۴\square همه‌ی موارد صحیح است.

۲- چرا گناهکاران در روز قیامت می‌گویند: «کاش فلانی را دوست خود انتخاب نمی‌کردم»؟

۳ آیا ممکن است انسان برای سال‌ها دوستان خوش اخلاقی داشته باشد اما خودش بداخل‌لئے بماند؟ چرا؟

برای اینکه این مطالب را بهتر یاد بگیریم قبلش باید این مطالب را بدانیم.

آنچه گذشت

ما تاکنون درباره‌ی وظایف‌مان در مقابل پدر و مادر و همسایه‌ها در کتاب هدیه‌های آسمان با هم گفتگو کرده‌ایم و آنها را شناخته‌ایم.

این هم مقدمه‌ای برای آغاز درس

پیانه‌ای برای شروع

آیا تاکنون به نعمت‌هایی که خداوند به شما عطا کرده است و در زندگی از آنها بهره‌مند هستید فکر کرده‌اید؟ اگر بخواهید تعدادی از آنها را نام ببرید حتماً نعمت پدر و مادر، سلامتی، خورشید و ماه و ... را نام می‌برید. آیا تاکنون فکر کرده‌اید که «دوست خوب» هم یک «نعمت» است؟

حال برای یادگیری بهتر و بیشتر یک بار دیگر در کلاس درس شرکت می‌کنیم.

خوب یاد بگیریم

در داستان درس با دو دوست صمیمی آشنا شدید. «ابوذر» و «پیامبر اکرم (ص)». ابوذر به همراه سپاه اسلام، همراه پیامبر (ص) بود ولی به دلیل ضعیف بودن شتر از سپاه عقب مانده بود و در شرایط سخت بیابان با هدف رسیدن به پیامبر، بیابان را طی می‌کرد.

در حالی که به سختی تشنه شده بود بارانی گرفت و زمانی که ابوذر به برکه‌ای از آب رسید، مشک خود را پر آب کرد اما از خوردن آب خودداری کرد!!

با همین حال تشنگی، بالاخره خود را به سپاه رساند. سپاه برایش آب طلبید اما او گفت که من آب همراه دارم سپاه تعجب کردند که چرا او آب ننوشیده است، ابوذر گفت:

«با خود گفتم شاید رسول خدا تشنه باشد، صبر کردم تا نخست او بنوشد ...».

او نمی‌توانست آب بنوشد در حالی که کسی را که دوستش داشت تشنه باشد. او با این کارش میزان دوستی خودش را به پیامبر نشان داد.

اهمیت دوست

هیچ می‌دانی که دوستان از یکدیگر اثر می‌پذیرند. اگر خوب باشند اثر خوب دارند و اگر بد باشند اثر بد. اگر دوستانتان مهربان باشند، خوش اخلاق باشند، پشتکار داشته باشند به مرور زمان شما هم مهربان، خوش اخلاق و فردی با پشتکار می‌شوید. به همین دلیل شاعری گفته است:

«تو اوں بگو با کیان زیستی پس آنگه بگویم که تو کیستی»

ما انسان‌ها وقتی با افرادی نشست و برخاست می‌کنیم، رفت و آمد داریم، با آنها دوست هستیم، دیر یا زود مانند آنها می‌شویم به همین خاطر اگر بخواهید کسی را بشناسید باید به دوستانش نگاه کنید چون دوستان شبیه به هم می‌شوند.

به همین دلیل افراد گناهکار در روز قیامت یکی از دلایل جهنمی شدنشان را دوستانشان می‌دانند. آنها می‌گویند:

«لَيْتَنِي لَمْ أَتَّجِذِ فُلَانًا حَلِيلًا»

ای کاش فلانی را [در دنیا] به عنوان دوست انتخاب نکرده بودم.

همان گونه که داشتن دوست خوب، باعث سعادتمند شدن ما است، دوست بد باعث بدبخت شدن می‌شود چون به مرور زمان شبیه او می‌شویم.

راه‌های زیاد شدن محبت میان دوستان

دانستیم که انتخاب دوست اهمیت بسیار زیادی دارد. حال که این گونه است باید قدر دوستان خوب خود را بدانیم و کاری کنیم که بتوانیم آنها را حفظ کنیم و محبت میانمان بیشتر شود. برای اینکار پیامبر ۳ کار را پیشنهاد داده‌اند.

۱- به آنها سلام کنی. ۲- در مجلس برایشان جا بازکنی. ۳- با نام نیکو و آنچه دوست دارند صدایشان بزنی.

حتماً تو هم راه‌های متعددی برای زیاد شدن محبت نسبت به دوستان می‌شناسی مثلًا:

۱- در بیماری به عیادتش بروی. ۲- در درس‌ها کمکش کنی. ۳- به او احترام بگذاری. ۴- مسخره‌اش نکنی و ...

ویژگی‌های دوست خوب

دوستان خوب ویژگی‌های متعددی دارند از جمله: با گذشت، مهربان، امانت‌دار، با ایمان، صبور، راستگو، شجاع هستند. کسانی که حسود، کینه‌ای، دروغگو، بی‌ادب، بدقول و خودخواه باشند مناسب دوستی نمی‌باشند.

مؤمن آینه‌ی مؤمن، دوست آینه‌ی دوست

پیامبر خداوند فرموده‌اند: مؤمن آینه‌ی مؤمن است. انسان‌های خوب و مؤمن در ارتباط دوستانه با یکدیگر باید مثل آینه باشند. اگر بخواهیم مثل آینه باشیم باید براساس جدول زیر عمل کنیم.

دوست مؤمن	آینه
۱- عیب دوستانمان را به دیگران نگوییم و فقط به خودش بگوییم.	۱- آینه عیب ما را فقط به ما نشان می‌دهد.
۲- پشت سر دوست عیب‌جویی نکنیم.	۲- عیب‌ها را رو در رو می‌گوید نه پشت سر.
۳- عیب دوست را کوچک و بزرگ نکنیم.	۳- عیب انسان را به همان اندازه که هست نشان می‌دهد.
۴- عیب دوستان را آرام و بی‌صدا می‌گوید و داد نمی‌زند.	۴- عیب ما را آرام و بی‌صدا می‌گوید و داد نمی‌زند.
۵- با دیدن عیب دوستمان، آن را بگوییم تا برطرف کند.	۵- عیب انسان را نشان می‌دهد و پنهان نمی‌کند.

حالا با توجه به مطالعه‌ی خوب مطالب گذشته، نوبت ارزیابی خودمان است. پس بدون مراجعته به متن درس به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

چقدر بادگرفته‌ایم؟

سؤال

۱ در روز قیامت گناهکاران از چه چیزی حسرت می‌خورند و می‌گویند که ای کاش آن را انجام نمی‌دادند؟

۲ براساس سخن رسول خدا، مؤمن _____ مؤمن است.

۳ ما از دوستان خود اثر نمی‌پذیریم.

درست نادرست

۴ سلام کردن به دوستان یکی از راههای زیاد شدن محبت دوستان است.

درست نادرست

حالا که همه چیز تکمیل شد، این کار را هم شما انجام دهید.

نوبت شما

پیروزه

شعر زیر را بخوانید و بگویید در این شعر به کدام صفت دوست خوب پرداخته شده است؟ توضیح دهید.

دوستی با مردم دانا نکوست
دشمن دانا به از نادان دوست
بر زمینت می‌زند نادان دوست
دشمن دانا بلندت می‌کند

پاسخها

چقدر می‌دونیم؟

- ۱ گزینه‌ی ۴، پیامبر (ص) هر سه مورد را عامل افزایش محبت در بین دوستان بر شمردند.
- ۲ زیرا عامل بدبخت شدنشان را کسانی می‌دانند که با آنها دوست شده‌اند.
- ۳ خیر، دوستان بر روی یکدیگر اثر می‌گذارند و دیر یا زود اخلاق آنها شبیه به هم می‌شود.

چقدر یاد گرفته‌ایم؟

- ۱ گناهکاران در آخرت از اینکه افرادی را به عنوان دوست انتخاب کردند ناراحت هستند و حسرت می‌خورند.
- ۲ براساس سخن رسول خدا، مؤمن آینه‌ی مؤمن است.
- ۳ نادرست
- ۴ درست

کارآزمون ۴

درس دوازدهم: روزی برای تمام بچه‌ها | هدیه‌های آسمان

بعد از اینکه این هفته کارآزمون را خواندیم، باید به این اهداف رسیده باشیم.

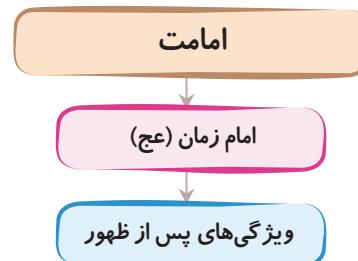

قراره این هارو یاد بگیریم

- ۱- با ظهور امام زمان علیه السلام آشنا شویم.
- ۲- ویژگی‌های پس از ظهور امام زمان علیه السلام را بشناسیم.
- ۳- نسبت به امام زمان علیه السلام احساس علاقه و احترام پیدا کنیم.
- ۴- توانایی تفکر در آیه را به دست آوردم و ارتباط آن را با موضوع درس درک کنیم.

عنوانی مطلبی که قرار است در این هفته یاد بگیریم، در این تصویر می‌بینیم.

این هفته در یک نگاه

قبل از خواندن کارآزمون بهتر است ابتدا بیندیشیم چقدر از مطالب این هفته را می‌دانیم. برای این کار به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

چقدر میدونیم؟

سوالات

۱ عبارت «عَجَّلَ اللَّهُ فَرَجَهُ» مربوط به کدام معصوم (ع) است؟

۱ امام علی (ع)
۲ پیامبر اکرم (ص)
۳ حضرت فاطمه (س) | ۱ حضرت مهدی (عج)
۲ عَجَّلَ اللَّهُ فَرَجَهُ |
|--|--|

۲ عبارت‌های مربوط به دوره‌ی ظهور امام زمان (عج) را مشخص کنید.

ب) آرامش
ت) صلح
ج) آوارگی | الف) گرسنگی
پ) نگرانی
ث) شادی |
|---------------------------------|-------------------------------------|

۳ زمانی که امام زمان ظهرور کند دوران ستمگران ادامه می‌یابد.

درست نادرست

برای اینکه این مطالب را بهتر بدانیم بگیریم قبلش باید این مطالب را بدانیم.

آنچه گذشت

شما با امام دوازدهم، یعنی امام زمان (عج) آشنا هستید.
در سال دوم با جشن نیمهٔ شعبان یعنی روزی که ایشان به دنیا آمدند آشنا شدید و فهمیدید که چرا آن روز را جشن می‌گیریم.

این هم مقدمه‌ای برای آغاز درس

بهانه‌ای برای شروع

همه‌ی ما دعا می‌کنیم که امام زمان ظهرور کند. فکر می‌کنید دوره‌ی ظهرور امام زمان (عج) با دوره‌ی ما چه فرقی دارد که دوست داریم امام زمان ظهرور کند؟

حالا برای یادگیری بهتر و بیشتر یک بار دیگر در کلاس درس شرکت می‌کنیم.

خوب یاد بگیریم

دوران ما (الآن) با دوره‌ی امام زمان «عَجَّلَ اللَّهُ فَرَجَهُ» تفاوت‌های زیادی دارد.

دوران پس از ظهور (امام زمان که باید)	دوران ما (قبل از ظهور)
<p>۱- فقیر پیدا نمی‌شود، گرسنگی از بین می‌رود. همه صاحب خانه می‌شوند.</p> <p>۲- جنگ‌ها بین کشورها از بین می‌رود.</p> <p>۳- دوران ستمگران به پایان می‌رسد.</p> <p>۴- بچه‌های دنیا در آن روز زیبا، شاد و خندان هستند.</p>	<p>۱- برخی انسان‌ها فقیر هستند. غذایی برای سیر شدن ندارند.</p> <p>۲- جنگ در دنیا وجود دارد. برخی کودکان آواره هستند مثل کودکان فلسطینی.</p> <p>۳- برخی خانه‌ای برای زندگی ندارند.</p> <p>۴- آرامش وجود ندارد، خطر، ترس و نگرانی زیاد است.</p> <p>۵- برخی حاکمان، ستمگر هستند.</p>

زمانی که امام زمان (عج) باید با خود چند هدیه خواهد آورد:

۱- دانش ۲- دوستی ۳- عدالت ۴- آرامش ۵- صلح

مردم با این هدایا خوشحال خواهند بود. جنگ که نباشد، شادی، صلح و آرامش به همراه خواهد داشت. ستمگران که نباشند، عدالت بر جهان حاکم خواهد شد ظلم و زور نخواهد بود.

به خاطر همین خوبی‌های است که هر وقت نام امام زمان را می‌شنویم می‌گوییم، «عَجَّلَ اللَّهُ فَرَجَهُ» یعنی «خدا ظهورش را نزدیک گرداند» تا از هدایایی که برای مردم می‌آورد بهره‌مند شویم.

☆ وقتی او باید مردم با یکدیگر مهربان می‌شوند، با اخلاق نیک رفتار می‌کنند.

☆ وقتی او باید دنیا پر از صلح و آرامش می‌شود. از جنگ‌های ویران‌کننده خبری نیست.

☆ وقتی او باید بدی‌ها، رشتی‌ها، آوارگی‌ها، گرسنگی‌ها، خطرها و ترس‌ها همگی از بین می‌روند.

او که باید حق، (خوبی‌ها و زیبایی‌ها) می‌آید و بدی‌ها و باطل‌ها از بین خواهند رفت. همان گونه که خداوند می‌فرماید:

﴿جَاءَ الْحَقُّ وَ رَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ رَهْوًا﴾

حق می‌آید و باطل نابود می‌شود، بدون تردید، باطل نابود شدنی است.

«سوره اسراء آیه ۸۱»

به امید آن روز، یعنی روز ظهور امام زمان (عج).

حالا با توجه به مطالعه‌ی خوب مطالب گذشته، نوبت ارزیابی خودمان است. پس بدون مراجعه به متن درس به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

چقدر یاد گرفته‌ایم؟

سوال

۱ عبارت «عَجَلَ اللَّهُ فَرَجَه» به چه معنایی است؟

۲ امام زمان (عج) چه هدایایی برای انسان‌ها می‌آورد؟ (۲ مورد)

۳ دوره‌ی ظهور امام زمان (عج) با دوران حاضر چه تفاوتی دارد؟ (۲ مورد)

حالا که همه چیز تکمیل شد، این کار را هم شما انجام دهید.

نوبت شما

پیروزه

آرزوهایی را که با آمدن امام زمان (عج) دوست دارید اتفاق بیفتد را بنویسید.

پاسخ‌ها

چقدر می‌دونیم؟

۱ گزینه‌ی ، جمله‌ی موردنظر یعنی خدا ظهورش را نزدیک کند، مربوط به حضرت مهدی (ع) می‌باشد.

۲ آرامش-صلح-شادی

۳ نادرست.

چقدر یاد گرفته‌ایم؟

۱ یعنی خدا ظهورش را نزدیک کند.

۲ دو مورد از موارد روبرو: عدالت-آرامش-دوستی-صلح-دانش

الف) برخی انسان‌ها فقیر هستند ولی در دوره‌ی ظهور مردم فقیر نیستند.

ب) در زمان ما جنگ وجود دارد ولی دوره‌ی ظهور دوره‌ی صلح است.

پ) در زمان حاضر حاکمان، ستمگر هستند ولی در دوره‌ی ظهور حاکمان ستمگر از بین می‌روند.

ت) در زمان حاضر برخی از بچه‌ها در خطر، ترس و نگرانی هستند ولی در دوره‌ی ظهور، شاد و خندان هستند.

ریاضی

کارآزمون ۴

ریاضی | اندازه‌گیری زمان - اندازه‌گیری طول

بعد از اینکه این هفته‌ی کارآزمون را خواندیم، باید به این اهداف رسیده باشیم.

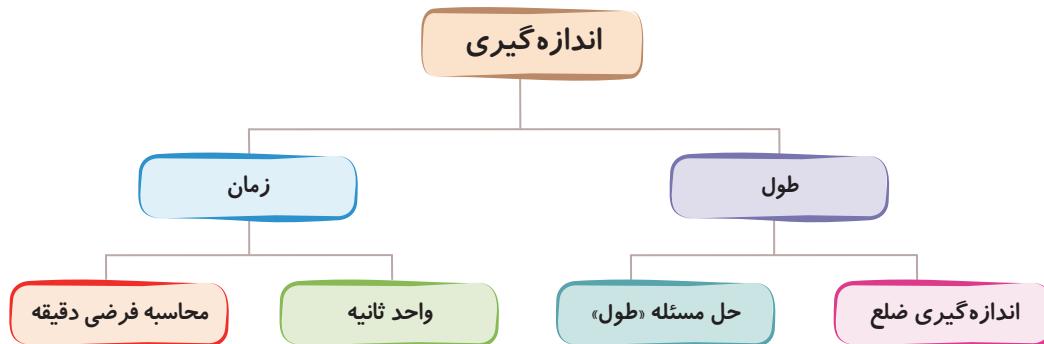
قرار این هارو یاد بگیریم

- ۱- مفهوم زمان در واحد ثانیه را بشناسیم.
- ۲- بتوانیم زمان را تخمین بزنیم.
- ۳- طول و واحدهای آن را به یاد بیاوریم.
- ۴- نسبت‌های متری را به خوبی بشناسیم.
- ۵- پاره خط‌های یک شکل را اندازه‌گیری کنیم و اندازه‌های مجھول شکل‌های هندسی را به دست آوریم.

عنوانین مطالبی که قرار است در این هفته یاد بگیریم، در این تصویر می‌بینیم.

این هفته در یک نگاه

قبل از خواندن کارآزمون بهتر است ابتدا بیندیشیم چقدر از مطلب این هفته را می‌دانیم. برای این کار به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

چقدر میدونیم؟

سوالات

- ۱- فاطمه به همراه مادرش ساعت ۱۴:۳۵ از خانه حرکت کردند و پس از گذشت $\frac{2}{3}$ ساعت به خانه‌ی خاله‌ی فاطمه رسیدند. آن‌ها در چه ساعتی به خانه‌ی خاله رسیدند؟

۱۵: ۳۵

۱۶: ۲۰

۱۶: ۴ و ربع بعدازظهر

۱۷: ۳ و نیم بعدازظهر

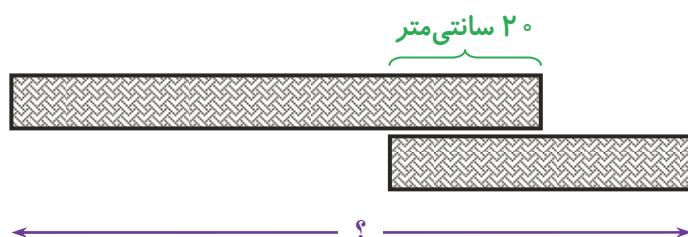
۲ امیر از ساعت ۳۰:۴۰ شروع به انجام تکالیف کرد و ساعت ۲۰:۶۰ آنها را تمام کرد.

الف) انجام دادن تکالیف امیر چند ساعت و چند دقیقه طول کشیده است؟

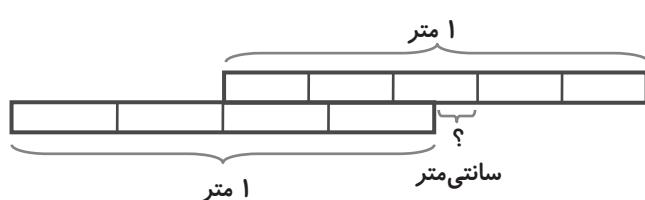
ب) انجام تکالیف تقریباً چند ساعت طول کشیده است؟

۳ با کنار هم گذاشتن دو قطعه چوب ۷۰ و ۴۰ سانتی متری، طول زیر را ساخته ایم. مقدار این طول را بدست

بیاورید.

۴ اندازه‌ی طول خواسته شده چقدر است؟

۱ ۵ سانتی متر

۲ ۲ سانتی متر

۳ ۱ سانتی متر

۴ ۷ سانتی متر

۵ ۳۶ ثانیه، چند دقیقه است؟

۵ ۴

۳۶ ۳

۶ ۲

۷ ۱

آچه گذشت

برای اینکه این مطالب را بهتر یاد بگیریم قبلش باید این مطالب را بدانیم.

مطالب در این درس به برخی موضوعاتی که شما در کلاس‌های اول تا سوم فراگرفته‌اید مربوط می‌شود از قبیل، ساعت‌های کامل - درست خواندن ساعت - رسم عقربه‌های ساعت، مفهوم ساعت و مفهوم دقیقه.

هم‌چنین با اندازه‌گیری طول‌ها و واحدهای متر و سانتی‌متر هم آشنا شدیم.

این هم مقدمه‌ای برای آغاز درس

بهانه‌ای برای شروع

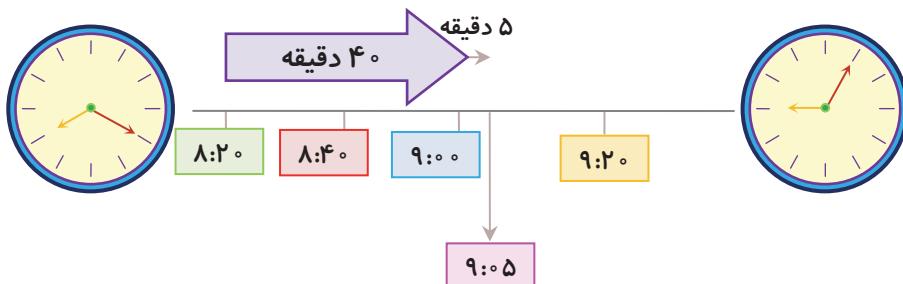
در بسیاری از فعالیت‌های روزانه، ما با توجه به ساعت شروع و زمان پیش‌بینی شده برای آن فعالیت، به ساعت پایان آن نیازمندیم. برای مثال در صورتی که مدت زمان لازم جهت تهیه‌ی یک کیک در فر، ۴۲ دقیقه باشد و مریم کیک را ساعت ۱۲:۳۵ داخل فر قرار دهد، چه ساعتی کیک آماده خواهد شد؟

حال شما چند کاربرد دیگر این موضوع را بیان کنید.

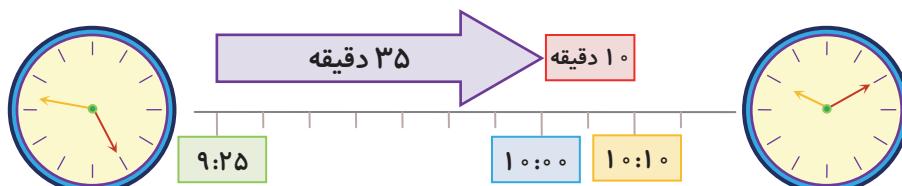
حالا برای یادگیری بهتر و بیشتر یک بار دیگر در کلاس درس شرکت می‌کنیم.

خوب یاد بگیریم

در کم و زیاد کردن فاصله‌های زمانی می‌توانیم از نموداری ساده کمک بگیریم. برای مثال اگر بخواهیم (۴۵ دقیقه) بعد از ساعت ۸:۲۰ را پیدا کنیم، کافی است ابتدا مانند نمودار زیر، حساب کنیم از ساعت ۸:۲۰ ۹:۰۵ دقیقه نیاز داریم تا به ساعت ۹ برسیم، سپس ۵ دقیقه باقی مانده را به ساعت ۹:۰۵ اضافه می‌کنیم.

به عنوان مثالی دیگر اگر بدانیم بازی دانش‌آموزان ساعت ۹:۲۵ شروع شده و ساعت ۱۰:۱۰ به پایان رسیده است و بخواهیم مدت زمان بازی آنها را محاسبه کنیم، مانند نمودار زیر از ۹:۲۵ تا ساعت ۱۰:۳۵ دقیقه زمان و ۱۰:۱۰ تا ۹:۲۵ دقیقه زمان صرف شده است. بنابراین مدت زمان بازی دانش‌آموزان، ۴۵ دقیقه بوده است.

برای اندازه‌گیری زمان از زمان سنج کمک گرفته می‌شود. در برخی زمان سنج‌ها، ساعت و دقیقه نشان داده می‌شود.

در برخی زمان سنج‌ها، دقیقه و ثانیه نشان داده می‌شود. می‌دانیم هر 60 ثانیه برابر یک دقیقه است. در برخی زمان‌سنج‌ها واحدهای کمتر از یک ثانیه نیز مورد اندازه‌گیری قرار می‌گیرد. به کاربرد و اهمیت زمان‌های مختلف فکر کنید!

- در برخی از مسائل مختلف نیاز است که ثانیه‌ها را به دقیقه و ثانیه و یا برعکس تبدیل کنیم. برای مثال اگر بخواهیم بدانیم 152 ثانیه برابر چند دقیقه و چند ثانیه است به شیوه‌ی زیر عمل می‌کنیم:

می‌دانیم هر 60 ثانیه یک دقیقه است.

$$\begin{array}{r} 152 \\ - 120 \\ \hline 32 \end{array}$$

در نتیجه 152 ثانیه، 2 دقیقه و 32 ثانیه است.

- حال اگر بخواهیم محاسبه کنیم که 2 ساعت و 35 دقیقه برابر چند دقیقه است، چون هر ساعت 60 دقیقه است پس:

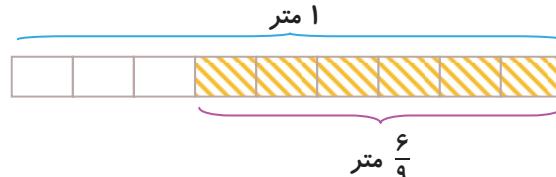
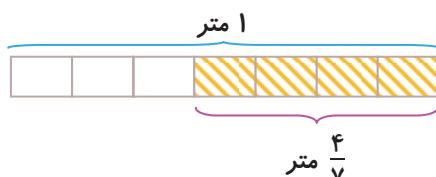
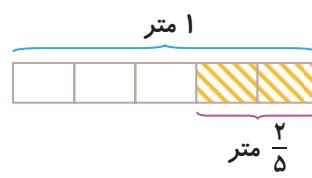
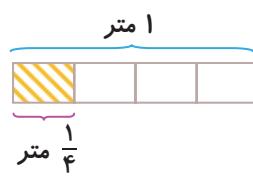
$$\text{دقیقه} = 120 + 35 = 155$$

- در این هفته، با واحدهای طولی و پیدا کردن طول‌های مجهول هم‌آشنا می‌شویم.
از کلاس سوم می‌دانیم که هر متر برابر 100 سانتی‌متر است.

با توجه به این مطلب اگر کل این خطکش یک متر باشد، هر تکه‌ی آن 1 سانتی‌متر یا $\frac{1}{100}$ متر است.

حالا اگر بخواهیم دو قسمت این خطکش را رنگ کنیم، یعنی $\frac{2}{100}$ متر آن را رنگ کرده‌ایم. به همین ترتیب کسر مربوط به هر قسمت رنگ شده در زیر آمده است:

اگر دو قطعه چوب به طول‌های 60 و 40 سانتی‌متر داشته باشیم، با کنار هم گذاشتن این چوب‌ها، طول‌های 1 متر و 20 سانتی‌متر را می‌توانیم نشان دهیم.

حال اگر بخواهیم با این دو چوب 8 سانتی متر را نشان دهیم، مقدار طولی که باید از یکی از چوب‌ها روی دیگری قرار بگیرد، 2 سانتی متر است.

حال با توجه به مطالعه خوب مطالب گذشته، نوبت ارزیابی خودمان است. پس بدون مراجعته به متن درس به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

چقدر یاد گرفته‌ایم؟

سؤال

- ۱** زهراء ساعت $۳:۶$ از خانه بیرون رفت و ساعت $۷:۰۰$ به مدرسه رسید. آزمون ساعت $۱۵:۷$ آغاز شد و در ساعت $۴:۸$ به پایان رسید. مدت زمان آزمون زهراء چند دقیقه بوده است؟

۱۰۰

۹۰

۱۲۰

۶

- ۲** الان ساعت $۴:۰$ است. یک و نیم ساعت قبل، ساعت چه زمانی را نشان می‌داد؟

— : —

- ۳** مریم ساعت $۴:۵۵$ شروع به خواندن فارسی کرد. قرار بود $۱:۳۰$ مطالعه داشته باشد. مادر تمام شدن زمان مطالعه را به مریم اطلاع داد؛ اما ساعت دیواری اتاق، ساعت $۰:۶$ را نشان می‌داد. گویا ساعت خواب مانده بود. ساعت اتاق مریم چند دقیقه خواب مانده بود؟

۱۵ ۱۵ دقیقه

۱ ساعت ۳

۲۵ ۲۵ دقیقه

۱ ۱۰ دقیقه

- ۴** یک شباهه روز ۲۴ ساعت است. ۳۶۵ روز چند ساعت است؟

۹۷۵۰

۹۰۰۰

۸۷۶۰

۸۵۰۰

- ۵** سه دقیقه و ۲۷ ثانیه برابر چند ثانیه است؟

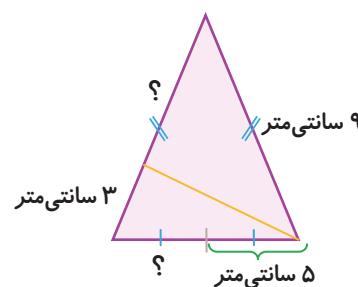
۹۷

۲۲۷

۲۰۷

۱۰۷

۶ در شکل زیر اندازه‌های خواسته شده را بیابید.

$\frac{4}{8}$ متر برابر چند سانتی‌متر است؟

۵۰ ۴

۲۰ ۳

۳۰ ۲

۲۵ ۱

نوبت شما

حالا که همه چیز تکمیل شد، این کار را هم شما انجام دهید.

پیروزه

تحقیق کنید در انجام چه کارهایی زمان‌های کمتر از ثانیه اهمیت دارد؟

در انجام چه کارهایی ثانیه اهمیت دارد؟

برای چه کارهایی از دقیقتاً تا حد دقیقه استفاده می‌کنند؟

ساعت را در بیان زمان مناسب برای چه کارهایی استفاده می‌کنند؟

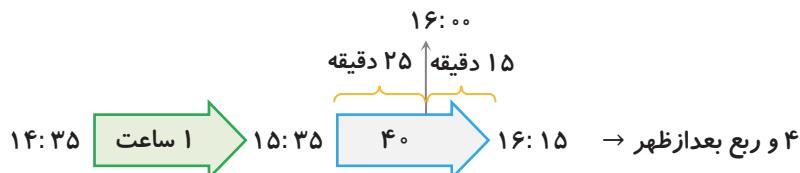
برای هر کدام از موارد بالا مثال‌هایی بیان کنید.

پاسخ‌ها

چقدر می‌دونیم؟

۱ گزینه‌ی $\frac{2}{3}$ ساعت برابر ۱ ساعت و ۴۰ دقیقه است.

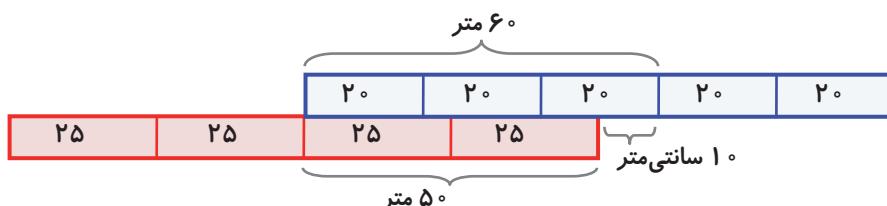
ب) ۲ ساعت

الف) ۱ ساعت و ۵۰ دقیقه

۳ ۹۰ سانتی‌متر

۴ گزینه‌ی ،

$$60 - 50 = 10 \text{ سانتی‌متر}$$

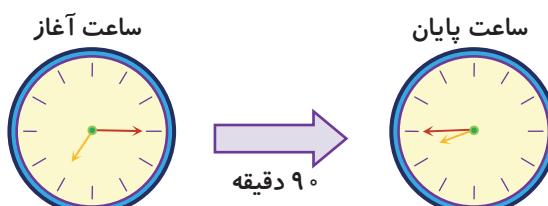

۵ گزینه‌ی

$$\text{دقیقه } 360 \div 60 = 6$$

چقدر یاد گرفته‌ایم؟

۱ گزینه‌ی

۲ یک ساعت قبل ساعت ۴:۰۰ بود و نیم ساعت قبل آن می‌شود ۹:۱۰.

۳ گزینه‌ی وقتی ساعت اتاق ۶:۰۰ را نشان می‌دهد، یعنی ۲۵ دقیقه خواب مانده است.

$$4:55 \xrightarrow{1:30'} 6:25$$

۴ گزینه‌ی

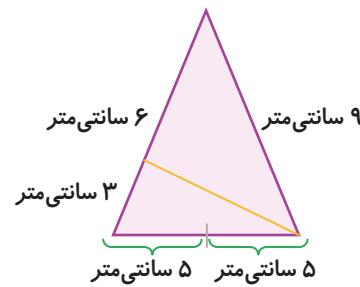
$$365 \times 24 = 8760$$

۵ گزینه‌ی

$$3 \times 60 = 180$$

$$180 + 27 = 207$$

۶ با توجه به متساوی‌الساقین بودن مثلث:

۷ گزینه‌ی

$$\frac{4}{8} = \frac{2}{4} = \frac{1}{2}$$

۱ $\frac{1}{4}$ متر برابر ۲۵ سانتی‌متر است.

۲ $\frac{2}{4}$ برابر ۲ تا $\frac{1}{4}$ یعنی ۲ تا ۲۵ سانتی‌متر است یعنی ۵۰ سانتی‌متر.

کارآزمون ۴

بعد از اینکه این هفته کارآزمون را خواندیم، باید به این اهداف رسیده باشیم.

قرار این هارو یاد بگیریم

- ۱- به کمک راهبرد رسم شکل و حل مسئله‌ی ساده‌تر، مسائل را حل کنیم.
- ۲- زمان تقریبی را به صورت عدد مخلوط بیان کنیم.
- ۳- عدد مخلوط را به کمک شکل و محور و ابزار مختلف بشناسیم.
- ۴- عده‌های مخلوط را مقایسه کنیم.
- ۵- مفهوم چند برابری در گنجایش را بیان کنیم.

عنوانین مطالبی که قرار است در این هفته یاد بگیریم، در این تصویر می‌بینیم.

این هفته در یک نگاه

عدد مخلوط

شناخت عدد مخلوط با شکل و محور و ابزار

مقایسه‌ی اعداد مخلوط

بیان زمان به صورت عدد مخلوط

قبل از خواندن کارآزمون بهتر است ابتدا بیندیشیم چقدر از مطالب این هفته را می‌دانیم. برای این کار به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

چقدر میدونیم؟

سوالات

۱- از میان اعداد زیر چند عدد بین ۶ و ۷ قرار دارند؟

$$6\frac{3}{4}, 6\frac{1}{3}, 7\frac{1}{5}, 2\frac{1}{4}, 6\frac{7}{6}, 6\frac{1}{4}$$

۱ عدد

۴ عدد

۲ عدد

۳ عدد

۲- شکل زیر می‌تواند نمایانگر کدام یک از گزینه‌ها باشد؟

۴ هر سه مورد

۱۵

$7\frac{1}{2}$

$\frac{3}{4}$

۳ با توجه به واحد مشخص شده، شکل زیر چه عدد مخلوطی را نشان می‌دهد؟

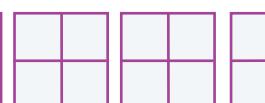
$\frac{1}{3} \text{ } 4 \square$

$\frac{2}{4} \text{ } 3 \square$

$\frac{2}{8} \text{ } 2 \square$

$\frac{2}{4} \text{ } 1 \square$

۴ اگر هر نیم ساعت یک واحد باشد، $\frac{1}{3}$ ۵ واحد چند دقیقه است؟

$\frac{16}{3} \text{ } 4 \square$

$160 \text{ } 3 \square$

$320 \text{ } 2 \square$

$330 \text{ } 1 \square$

۵ اگر گنجایش یک پارچ به اندازه‌ی ۴ استکان باشد، آب مورد نیاز برای سه پارچ چند برابر گنجایش یک استکان است؟

برای اینکه این مطالب را بهتر یاد بگیریم قبلش باید این مطالب را بدانیم.

آنچه گذشت

در فصل دوم کسرها و واحدهای مختلف هر کسر را شناختیم همچنین در کلاس سوم کاربرد کسر در اندازه‌گیری‌های مختلف را بیان کردیم.

این هم مقدمه‌ای برای آغاز درس

بیان‌ای برای شروع

از کلاس دوم با بیان ساعت به صورت عدد مخلوط آشنا شدیم، تحقیق کنید از چه اعداد مخلوط دیگری تا به حال استفاده کرده‌اید؟

حالا برای یادگیری بهتر و بیشتر یک بار دیگر در کلاس درس شرکت می‌کنیم.

خوب یاد بگیریم!

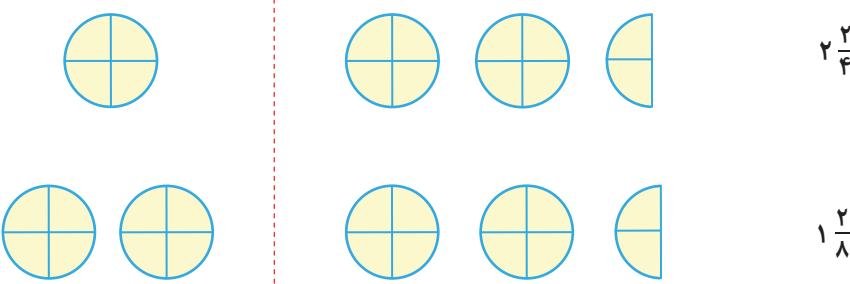

- در سال‌های دوم و سوم با راهبردهای حل مسئله‌ی ساده‌تر و رسم شکل آشنا شدیم و در حل مسئله‌ی ساده‌تر کافی است از اعداد و مثال‌های ساده‌تری در مسئله‌ی موردنظر استفاده کنیم تا به راه حل و شیوه‌ی حل مسئله پی‌بریم.

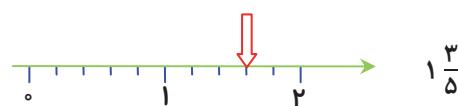
برای بهتر فهمیدن بسیاری از مسئله‌ها از رسم شکل کمک گرفته می‌شود.

- در فصل دوم با کسر و واحد کسر آشنا شدیم. برای مثال با توجه به واحدهای معرفی شده، عدد مخلوط مربوط به هر دسته نوشته شده است.

واحد

- در محور اعداد با توجه به مشخص بودن واحدها بیان عدد مخلوطها نیاز به معرفی واحد به طور جداگانه ندارد. برای مثال:

- در خطکش هر سانتی‌متر یک واحد محسوب می‌شود. طول مداد برابر $\frac{3}{5}$ سانتی‌متر و $\frac{6}{10}$ سانتی‌متر یا برابر $\frac{3}{10}$ سانتی‌متر یا ۳۶ میلی‌متر است.

عدد مخلوطها هم مانند تمام اعداد قابل مقایسه هستند.

- در صورتی که تعداد واحدهای عدد مخلوطها با هم برابر نباشند، برای مقایسه کافی است فقط آنها مقایسه شوند، برای مثال:

$$\frac{4}{5} > \frac{3}{7}$$

- در صورتی که تعداد واحدهای عدد مخلوط با هم برابر باشند، به سراغ کسرها رفته و آنها را با یکدیگر مقایسه می‌کنیم.

$$\frac{3}{5} \textcolor{red}{<} \frac{3}{4}$$

می‌دانیم ($\frac{1}{5} > \frac{1}{4}$)

$$\frac{2}{5} \textcolor{red}{>} \frac{1}{5}$$

می‌دانیم ($\frac{3}{5} < \frac{3}{5}$)

$$\frac{3}{9} \textcolor{red}{<} \frac{2}{3}$$

می‌دانیم ($\frac{1}{9} < \frac{2}{9} = \frac{6}{9}$)

حالا با توجه به مطالعه خوب مطالب گذشته، نوبت ارزیابی خودمان است. پس بدون مراجعه به متن درس به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

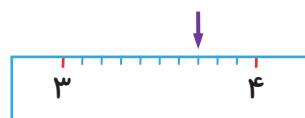
چقدر یاد گرفته‌ایم؟

سؤال

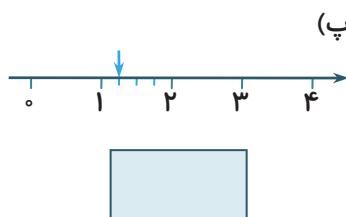
۱ برای هر قسمت عدد مخلوط مناسب بنویس.

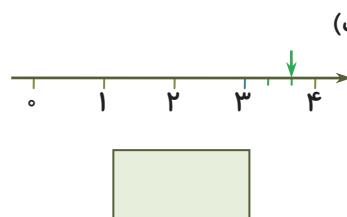

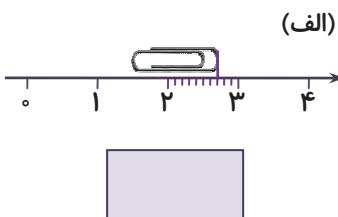

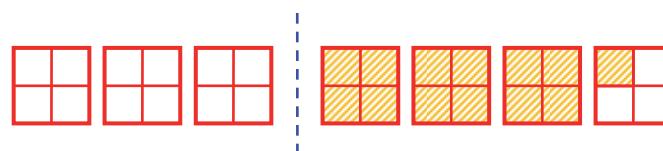
۲ اندازه‌ی مشخص شده و یا نقطه‌ی روی محور را با یک عدد مخلوط نشان بده.

۳ با توجه به واحد معرفی شده، شکل زیر چه کسر یا عدد مخلوطی را نشان می‌دهد؟

$$\frac{13}{16} \boxed{3}$$

$$3\frac{1}{4} \boxed{3}$$

$$1\frac{1}{12} \boxed{2}$$

$$1\frac{1}{4} \boxed{1}$$

۴ عدد مخلوط مربوط به هر زمان را نوشه و آن را به صورت تقریبی نیز بنویسید.

- ۳ دقیقه و ۵۲ ثانیه $\frac{\square}{\square}$ دقیقه \leftarrow بصورت تقریبی

- ۱۲ دقیقه و ۲۳ ثانیه $\frac{\square}{\square}$ دقیقه \leftarrow بصورت تقریبی

۵ محمد و علی تصمیم گرفتند که یک کتاب را که ۸ فصل برابر دارد، بطور جداگانه و مسابقه‌ای مطالعه کنند.

پس از یک هفته محمد $\frac{2}{7}$ از کتاب و علی $\frac{3}{5}$ از کتاب را خوانده بودند. تا اینجا کدامیک برنده هستند؟

۶ آب موجود در یک مخزن آب را در ۵ بشکه ریخته‌ایم. مخزن خالی و بشکه‌ها کاملاً پر شده‌اند.

الف) گنجایش مخزن چند برابر گنجایش بشکه‌ها است؟

ب) گنجایش بشکه‌ها چه کسری از گنجایش مخزن است؟

حالا که همه چیز تکمیل شد، این کار را هم شما انجام دهید.

نوبت شما

پروژه

این بازی را به صورت دو نفره انجام دهید. دو سری کارت‌ها اعداد مخلوط زیر را بنویسید.

$\frac{4}{5} \quad \frac{3}{2} \quad \frac{3}{7} \quad \frac{3}{7} \quad \frac{3}{6} \quad \frac{1}{5} \quad 1 \quad 3 \quad \frac{3}{8}$

سپس مسابقه به این صورت انجام می‌شود که هر کس زودتر به ترتیب کوچک به بزرگ کارت‌ها را مرتب کند، برنده‌ی بازی است.

خود شما هم می‌توانید با عدد مخلوط‌های دیگر بازی‌های بیشتری بسازید.

چقدر می‌دونیم؟

۱ گزینه‌ی ، اعداد $\frac{1}{6}$ و $\frac{3}{6}$ بین ۶ و ۷ قرار دارند.

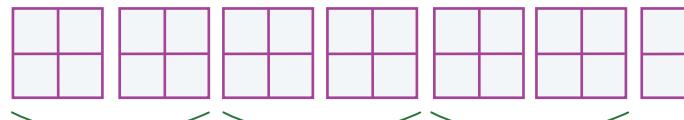
۲ گزینه‌ی ، اگر واحد برابر باشد $\leftarrow \frac{3}{4}$

اگر واحد برابر باشد $\leftarrow \frac{1}{2}$

اگر واحد برابر باشد $\leftarrow .15$.

با توجه به انواع واحدها گزینه‌ی ۴ پاسخ است.

۳ گزینه‌ی ، ۳ واحد کامل و ۲ قسمت از ۸ قسمت مساوی

۴ گزینه‌ی ، ۵ واحد یعنی ۵ تا نیم ساعت که دو ساعت و نیم می‌شود.

$$\frac{1}{2} + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} = \frac{5}{2} = 2\frac{1}{2}$$

$\frac{1}{3}$ نیم ساعت یعنی $\frac{1}{3}$ از ۳۰ دقیقه

$$30 \div 3 = 10$$

یعنی ۱۰ دقیقه.

دو ساعت و نیم هم ۱۵۰ دقیقه است:

$$2 \times 60 = 120$$

$$60 \div 2 = 30$$

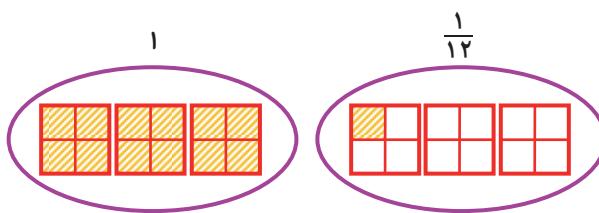
$$\Rightarrow 120 + 30 = 150$$

که با ۱۰ دقیقه می‌شود: ۱۶۰ دقیقه

۵

هر پارچه ۴ استکان \longrightarrow $3 \times 4 = 12$ پارچه
استکان ۱۲ \longrightarrow ۳ پارچه

چقدر یاد گرفته‌ایم؟

۱ پیتزا $\frac{5}{6}$ $\frac{1}{4}$ محور $\frac{7}{10}$ یا $\frac{3}{7}$ خطکش۲ الف) $\frac{7}{10}$ ب) $\frac{2}{3}$ پ) $\frac{1}{4}$ ۳ گزینه‌ی ۴، با توجه به واحد معرفی شده، شکل عدد مخلوط $1\frac{1}{2}$ را نشان می‌دهد.

۴

۳ دقیقه و ۵۲ ثانیه $\leftarrow \frac{52}{60}$ \leftarrow بصورت تقریبی ۴ دقیقه۱۲ دقیقه و ۲۳ ثانیه $\leftarrow \frac{23}{60}$ \leftarrow بصورت تقریبی ۱۲ دقیقه

۵

چون می‌دانیم $\frac{2}{5} < \frac{2}{7} < \frac{3}{5}$ پس $\frac{2}{7}$ پس تا اینجا علی برنده است.

۶ الف) ۵ برابر

ب) $\frac{1}{5}$ گنجایش مخزن

کارآزمون ۴

عدد اعشاری | ریاضی

بعد از اینکه این هفته‌ی کارآزمون را خواندیم، باید به این اهداف رسیده باشیم.

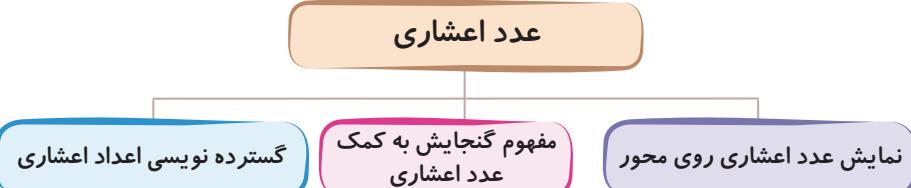
قرارهاین هارو بادگیریم

- ۱- عدد اعشاری را به کمک عدد مخلوط با واحد ۰ ۱ تایی بشناسیم.
- ۲- تبدیل واحدهای سانتی‌متر، متر و لیتر را به خوبی بدانیم.
- ۳- مفهوم گنجایش‌ها را به کمک عدد اعشاری درک کنیم.
- ۴- به کمک محور و شکل بتوانیم عدد اعشاری را نمایش دهیم.
- ۵- گستردۀ نویسی اعداد اعشاری را بدانیم.

عنوانین مطالبی که قرار است در این هفته یاد بگیریم، در این تصویر می‌بینیم.

این هفته دریک نگاه

قبل از خواندن کارآزمون بهتر است ابتدا بیندیشیم چقدر از مطالب این هفته را می‌دانیم. برای این کار به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

چقدر میدونیم؟

سؤالات

۱) عدهای $\frac{2}{5}$ و $\frac{1}{8}$ را روی محور نشان دهید.

۲) الف) $1/2$ سانتی‌متر یعنی _____ میلی‌متر یا _____ سانتی‌متر یا _____ سانتی‌متر یا _____ تا $1/0$ سانتی‌متر.

ب) 15 میلی‌متر یعنی _____ سانتی‌متر.

پ) 23 تا $1/1$ سانتی‌متر یعنی _____ سانتی‌متر.

۳ در عددهای $۳/۲$ ، $۴/۱$ ، $۵/۰$ و $۸/۰$ روی هم چند تا $۱/۰$ وجود دارد؟

۳۰ ۹۰ ۸۶ ۱۶

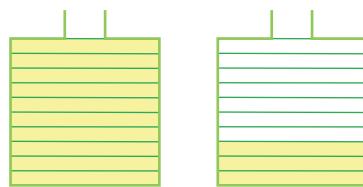
۴ کدام با بقیه مساوی نیست؟

۳/۷۰۰ ۰۳/۰۷۰۰ ۳/۰۷۰ ۳/۰۷

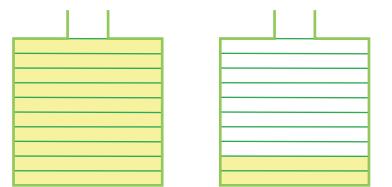
۵ هر قسمت چه کسری از لیتر را نشان می‌دهد؟

(الف)

(ب)

$$\text{تا } ۱/۰ \text{ لیتر} = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\text{تا } ۱/۰ \text{ لیتر} = \underline{\hspace{2cm}}$$

برای اینکه این مطلب را بهتر یاد بگیریم قبلش باید این مطلب را بدانیم.

آنچه گذشت

با توجه به مفهوم عدد مخلوط، عدد اعشاری هم ساخته می‌شود. برای این درس و موفقیت بیشتر در این مباحث، مبحث اعداد مخلوط را خوب تمرین کنید.

این هم مقدمه‌ای برای آغاز درس

بهانه‌ای برای شروع

دماهی بدن کودکان به صورت عدد اعشاری بیان می‌شود. بالا و پایین رفتن هر دهم درجه‌ی دماهی بدن کودک در وضعیت جسمی او اثر دارد.

کاربردهای دیگری از اعداد اعشاری در اطراف شما هستند. با دقّت به آنها پی ببرید.

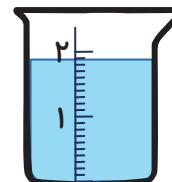
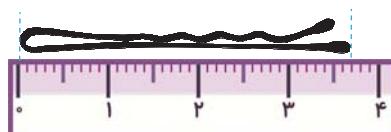

حالا برای یادگیری بهتر و بیشتر یک بار دیگر در کلاس درس شرکت می‌کنیم.

خوب یاد بگیریم!

- در مثال‌های زیر به اعداد مخلوط و کسرهای بیان شده، دقت کنید. طول سنجاق سر $\frac{7}{10}$ سانتی‌متر است.
مقدار آب درون ظرف $\frac{9}{10}$ لیتر است.

- کسرهای با مخرج ۱۰ مانند $\frac{3}{10}$ و $\frac{9}{10}$ را می‌توانیم به صورت دیگری نیز بنویسیم.

$$\frac{3}{10} = \frac{3}{10} \quad 1 \frac{9}{10} = 1 \frac{9}{10}$$

- این نمایش، نمایش اعداد اعشاری است. $1/9$ به صورت یک و نه دهم و $\frac{7}{10}$ به صورت سه و هفت دهم خوانده می‌شود.

- همانطور که در کسرهای مختلف هم خواندیم $\frac{3}{7}$ برابر $3\frac{1}{7}$ است. حال $5/10$ برابر $5\frac{1}{10}$ است و همچنین 1 برابر $1\frac{0}{10}$ است ($1 = \frac{10}{10}$)

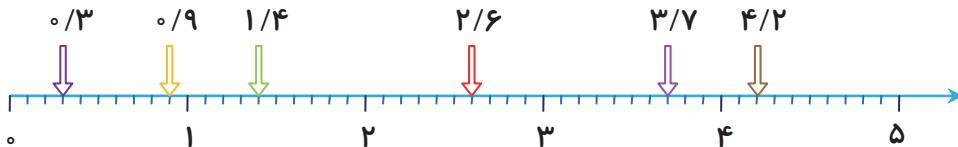
- بعضی از کسرها را نیز می‌توان به صورت اعشار بیان کرد. برای مثال:

$$\frac{1}{2} \text{ می‌دانیم } \frac{5}{10} = \frac{1}{2} \text{ پس } \frac{5}{10} = \frac{1}{2} \text{ در نتیجه صورت اعشاری این کسر برابر } \frac{3}{5} \text{ می‌شود.}$$

نمونه‌ی دیگری از بیان کسرها به صورت اعشاری:

$$\frac{3}{5} \leftarrow \text{می‌دانیم } \frac{6}{10} = \frac{3}{5} \text{ در نتیجه } \frac{6}{10} = \frac{3}{5}$$

- به محور زیر و نمایش برخی از اعداد اعشاری روی آن توجه کنید.

به جمع‌های زیر دقت کنید. در این جمع‌ها قسمت اعشاری از قسمت صحیح جدا شده است.

$$\frac{4}{2} = 4 + 0/2 \quad \frac{3}{6} = 3 + 0/6 \quad 4 = 4 + 0$$

$$\frac{8}{1} = 8 + 0/1 \quad 0/7 = 0 + 0/7 \quad \frac{10}{1} = 10 + 0/1$$

حالا با توجه به مطالعه‌ی خوب مطالب گذشته، نوبت ارزیابی خودمان است. پس بدون مراجعه به متن درس به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

چقدر یاد گرفته‌ایم؟

سوال

۱ هر عدد مخلوط را به عدد اعشاری تبدیل کنید.

$\frac{3}{5} =$

$\frac{1}{10} =$

$7\frac{1}{2} =$

$5\frac{5}{10} =$

۲ جملات زیر را با اعداد مناسب کامل کنید.

$\frac{3}{5}$ سانتی‌متر _____ سانتی‌متر و _____ سانتی‌متر

$\frac{4}{2}$ سانتی‌متر یعنی _____ سانتی‌متر و _____ میلی‌متر

$\frac{9}{5}$ لیتر یعنی _____ لیتر و _____ لیتر

۳ کدام گزینه گستردگی عدد $73^{\circ} / 0$ است؟

$0 / 07 + 0 / 3 \boxed{4}$

$0 / 7 + 0 / 3 \boxed{3}$

$0 / 07 + 0 / 003 \boxed{2}$

$0 / 07 + 0 / 03 \boxed{1}$

۴ کدام عدد از $17^{\circ} / 0$ بزرگ‌تر و از $18^{\circ} / 0$ کوچک‌تر است؟

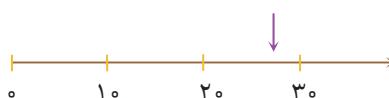
$0 / 185 \boxed{4}$

$0 / 0175 \boxed{3}$

$0 / 168 \boxed{2}$

$0 / 172 \boxed{1}$

۵ علامت روی محور، جای تقریبی کدام گزینه را نمایش می‌دهد؟

$27 / 2 \boxed{4}$

$22 / 7 \boxed{3}$

$2 / 7 \boxed{2}$

$2 / 2 \boxed{1}$

نوبت شما

حالا که همه چیز تکمیل شد، این کار را هم شما انجام دهید.

پیروزه

فهرستی از کاربردهای اعداد اعشاری تهیه کنید. در این باره با بزرگترها مشورت کنید.

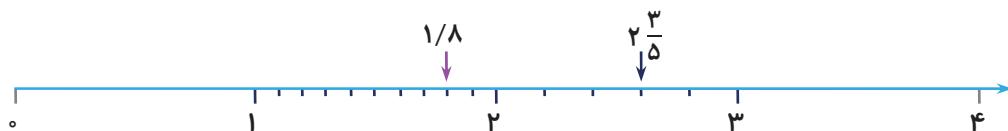
این کاربردها در آشپزی- اندازه‌گیری- نقشه‌کشی و ... فراوان یافت می‌شود.

پاسخ‌ها

چقدر می‌دونیم؟

۱

۱) $\frac{1}{2}$ سانتی‌متر یعنی ۱ سانتی‌متر و $\frac{2}{10}$ سانتی‌متر یا ۱۲ میلی‌متر یا $1\frac{1}{2}$ تا $1\frac{1}{10}$ سانتی‌متر

۲) $\frac{1}{5}$ میلی‌متر یعنی $\frac{1}{100}$ سانتی‌متر

۳) $2\frac{3}{4}$ تا $1\frac{1}{10}$ سانتی‌متر یعنی $\frac{2}{3}$ سانتی‌متر

۳ گزینه‌ی

در $1\frac{4}{4}$ تا $1\frac{1}{4}$

در $2\frac{3}{4}$ تا $1\frac{1}{4}$

در $0\frac{8}{8}$ تا $0\frac{1}{8}$

در $0\frac{5}{5}$ تا $0\frac{1}{5}$

در مجموع $8\frac{1}{1}$ تا $1\frac{1}{1}$ در این عددها وجود دارد.

۴) گزینه‌ی ، در گزینه‌ی (۴) رقم ۷ در مکان دهم است. در بقیه‌ی گزینه‌ها رقم ۷ در مکان صدم قرار دارد.

۵

الف) $1\frac{1}{3}$ لیتر = $1\frac{1}{10}$ تا $1\frac{1}{10}$ لیتر

(ب) $1\frac{1}{2}$ لیتر = $1\frac{1}{10}$ تا $1\frac{1}{10}$ لیتر

چقدر یاد گرفته‌ایم؟

۱

$$\frac{3}{5} = \frac{4}{10} = 3\frac{4}{10}$$

$$2\frac{1}{10} = 2\frac{1}{10}$$

$$7\frac{1}{2} = 7\frac{5}{10}$$

$$5\frac{5}{10} = 5\frac{5}{10}$$

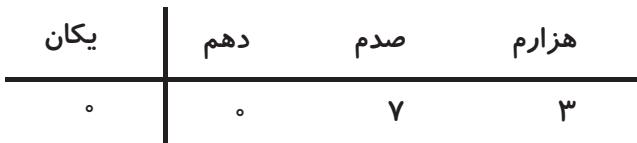
۲ ۳/۵ سانتی‌متر یعنی ۵ سانتی‌متر و ۳ تا ۱٪ سانتی‌متر

۳ ۴/۲ سانتی‌متر یعنی ۴ سانتی‌متر و ۲ میلی‌متر

۴ ۹/۵ لیتر یعنی ۵ لیتر و ۹٪ یا $(\frac{9}{1})$ لیتر، ۲ تا حالت درست است.

$$\rightarrow ۰/۰۷۳ = ۰/۰۷ + ۰/۰۰۳$$

$$۰/۰۱۷۵ < ۰/۰۱۶۸ < ۰/۰۱۷۰ < ۰/۰۱۷۲ < ۰/۰۱۸۰ < ۰/۰۱۸۵$$

کارآزمون ۴

جمع و تفریق عدد اعشاری | ریاضی

بعد از اینکه این هفته کارآزمون را خواندیم، باید به این اهداف رسیده باشیم.

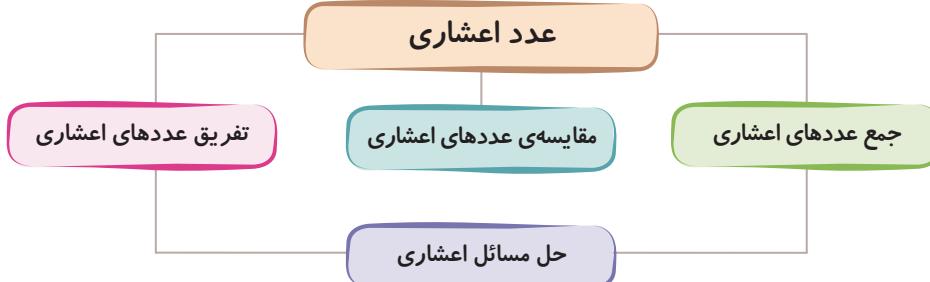
قرارهاین هارو بادگیریم

- ۱- مفهوم جمع و تفریق اعشاری را درک کنیم.
- ۲- جمع و تفریق اعشاری را به صورت محاسبه‌ای حل کنیم.
- ۳- عدهای اعشاری را با یکدیگر مقایسه کنیم.
- ۴- مفهوم چند برابری عدهای صحیح نسبت به عدد $1/0$ را درک کنیم.
- ۵- مسائل اعشاری جمع و تفریق را حل کنیم.

عنوانی مطالبی که قرار است در این هفته یاد بگیریم، در این تصویر می‌بینیم.

این هفته در یک نگاه

قبل از خواندن کارآزمون بهتر است ابتدا بیندیشیم چقدر از مطالب این هفته را می‌دانیم. برای این کار به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

چقدر میدونیم؟

سؤالات

۱- شش دهم بعد از عدد $1/2$ برابر چه عددی می‌شود؟

$$100/8 \quad 4 \square$$

$$101/1 \quad 3 \square$$

$$101/8 \quad 2 \square$$

$$101/6 \quad 1 \square$$

۲- در جای خالی چه عددی باید قرار گیرد؟

$$\square + 0/5 = 0/8$$

$$0/4 \quad 4 \square$$

$$0/2 \quad 2 \square$$

$$0/6 \quad 1 \square$$

۳ اگر زهرا $\frac{2}{5}$ متر پارچه داشته باشد، ولی برای دوختن یک پیراهن عروسک $\frac{7}{10}$ متر پارچه نیاز باشد، زهرا چند متر دیگر برای پیراهن عروسکش باید پارچه تهیه کند؟

 $\frac{1}{4} \text{ ۴\square}$ $\frac{1}{7} \text{ ۳\square}$ $\frac{1}{10} \text{ ۲\square}$ $\frac{1}{3} \text{ ۱\square}$

$\frac{1}{5} + \frac{1}{9} =$

$1 - \frac{1}{4} =$

$\frac{1}{8} + \frac{1}{4} =$

$$\begin{array}{r} \frac{2}{3} \\ + \frac{1}{7} \\ \hline \end{array}$$

$\frac{1}{9} - \frac{1}{5} =$

$$\begin{array}{r} \frac{4}{5} \\ - \frac{1}{7} \\ \hline \end{array}$$

۴ گنجایش یک ظرف ۵ لیتر است. $\frac{1}{2}$ لیتر روغن را در این ظرف ریختیم. چقدر از این مایع‌ها از ظرف بیرون ریخته می‌شود؟

 $\frac{1}{4} \text{ ۴\square}$ $\frac{1}{7} \text{ ۳\square}$ $\frac{1}{6} \text{ ۲\square}$ $\frac{1}{5} \text{ ۱\square}$

۵ اعداد زیر را از کوچک به بزرگ مرتب کنید.

$1/2, 0/3, 0/4, 0/7, 3/2, 1/6, 4/2$

۶ عدد $\frac{3}{8}$ از چند تا ۱ تشكیل شده است؟

برای اینکه این مطالب را بهتر یاد بگیریم قبلش باید این مطالب را بدانیم.

آنچه گذشت

در درس گذشته با مفهوم اعشار و صورت‌های مختلف آن آشنا شدیم. برای بهتر فهمیدن مطالب این درس، درس قبل را مرور کنید.

چون اعداد اعشار، به صورت کسری هم نوشته می‌شود، به فصل ۲ جمع و تفریق‌های اعداد مخلوط و کسری مراجعه کنید و مطالب را مرور کنید.

این هم مقدمه‌ای برای آغاز درس

بهانه‌ای برای شروع

در ماههای اولیه‌ی تولد نوزاد، افزایش وزن او هر ماه بررسی می‌شود. مقدار افزایش وزن نوزادها به اعداد اعشاری بیان می‌شود. از مادر یا پدر خود، درباره افزایش وزن زمان کودکی خود سؤال کنید.

حالا برای یادگیری بهتر و بیشتر یک بار دیگر در کلاس درس شرکت می‌کنیم.

خوب یاد بگیرید!

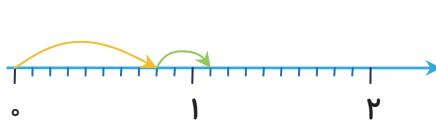

- در درس قبلی فراگرفتیم که هر عدد اعشاری را به صورت کسری می‌توانیم در نظر بگیریم.

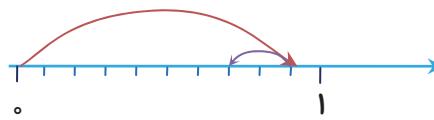
$$\text{برای مثال } \frac{3}{10} = \frac{3}{10} + \frac{0}{10} = \frac{4}{10} = 0.4 \text{ است. با توجه به درس کسر } 0.7 = \frac{7}{10}$$

- برای جمع و تفریق اعداد اعشاری می‌توانیم از محور و رسم شکل نیز کمک بگیریم.

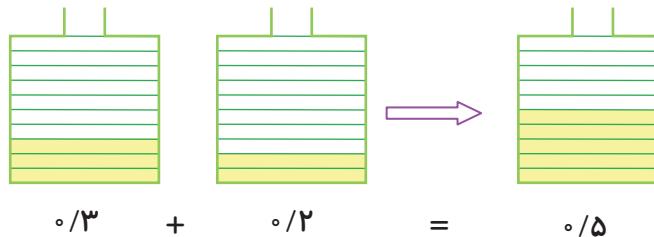
برای مثال:

$$0.8 + 0.3 = 1.1$$

$$0.9 - 0.2 = 0.7$$

$$0.3 + 0.2 = 0.5$$

- اگر بخواهیم به کمک مفهوم اعداد اعشاری، تفریق یا جمعی را حل کنیم:

$$0.9 - 0.4 = 0.5 \quad \text{تا } 0.1 - 0.4 = 0.5$$

$$0.6 + 0.2 = 0.8 \quad \text{تا } 0.1 + 0.2 = 0.8$$

- برای مقایسه اعداد اعشاری، اول قسمت صحیح اعداد را مقایسه می‌کنیم. اگر مساوی بود، به سراغ قسمت اعشاری اعداد می‌رویم و آن را مقایسه می‌کنیم.

برای مثال:

$$0.7 > 0.4$$

$$0.1 < 0.3$$

- برای جمع و تفریق‌ها و همچنین مقایسه اعداد اعشاری می‌توانیم از روش زیر استفاده کنیم. همانطور که از سال‌های قبل خواندیم:

$$3 + 4 = 7$$

$$7 \text{ دهتایی} = 4 \text{ دهتایی} + 3 \text{ دهتایی}$$

$$7 \text{ صدتایی} = 4 \text{ صدتایی} + 3 \text{ صدتایی}$$

$$7 \text{ هزارتایی} = 4 \text{ هزارتایی} + 3 \text{ هزارتایی}$$

می‌توانیم در جمع اعشاری نیز به همین روش عمل کنیم.

$$\frac{1}{3} + \frac{1}{4} = \frac{7}{12}$$

$$\frac{1}{7} + \frac{1}{3} + \frac{1}{4} = \frac{4}{12} + \frac{3}{12} + \frac{1}{12} = \frac{8}{12} = \frac{2}{3}$$

همچنین در مقایسهٔ اعداد مختلف برای مثال $\frac{1}{7} < \frac{2}{5} < \frac{25}{17}$ چون می‌دانیم $\frac{2}{5}$ برابر است با $\frac{25}{25}$ و $\frac{1}{7}$ برابر است با $\frac{17}{17}$ و با توجه به اینکه $25 > 17 > 1$ پس $\frac{1}{7} < \frac{2}{5} < \frac{25}{17}$

حالا با توجه به مطالعهٔ خوب مطالب گذشته، نوبت ارزیابی خودمان است. پس بدون مراجعته به متن درس به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

چقدر یاد گرفته‌ایم؟

سؤال

۱ اختلاف $\frac{1}{2}$ و $\frac{1}{7}$ کدام است؟

$$\frac{3}{6} \quad 4 \square$$

$$\frac{1}{5} \quad 3 \square$$

$$\frac{0}{5} \quad 2 \square$$

$$\frac{2}{5} \quad 1 \square$$

۲ معدّل سیما $\frac{19}{8}$ و معدّل سانا $\frac{18}{2}$ شده است. معدّل ساناز چقدر بیشتر از معدّل سیما است؟

$$\frac{0}{8} \quad 4 \square$$

$$\frac{1}{8} \quad 3 \square$$

$$\frac{0}{6} \quad 2 \square$$

$$\frac{1}{6} \quad 1 \square$$

۳ حاصل جمع اعداد هر دو دایره در مستطیل بین آن‌ها و اختلاف اعداد هر دو مستطیل در بینی این آن‌ها نوشته می‌شود. کدام گزینه صحیح است؟

- ۱** اعداد هر چهار بیضی با هم مساوی‌اند.
 - ۲** اعداد بیضی‌ها دو به دو با هم مساوی‌اند.
 - ۳** اعداد سه تا از بیضی‌ها با هم مساوی‌اند.
 - ۴** فقط اعداد دو تا از بیضی‌ها با هم مساوی‌اند.
-

۴ ضخامت یک سکه $\frac{1}{6}$ میلی‌متر است. علی 30 تا از این سکه‌ها را روی هم گذاشت و یک برج درست کرد. ارتفاع برجی که علی ساخته است، چقدر است؟

$$\frac{1}{6} \quad 4 \square$$

$$\frac{4}{8} \quad 3 \square$$

$$\frac{16}{1} \quad 2 \square$$

$$48 \text{ سانتی‌متر} \quad 1 \square$$

۵ حاصل جمع و تفریق‌های زیر را به دست آورید.

$$\frac{1}{8} - \frac{0}{6} =$$

$$\frac{0}{5} + \frac{0}{5} =$$

$$3 - \frac{0}{8} =$$

$$\frac{0}{8} + \frac{0}{7} =$$

حالا که همه چیز تکمیل شد، این کار را هم شما انجام دهید.

نوبت شما

پروژه

- * این بازی را دو نفره انجام دهید.
- * برای این بازی می‌توانید کارت‌های کسرهای مساوی و اعشاری آن را بسازید.

* برای مثال این کارت‌ها ساخته شود.

طریقه‌ی انجام بازی:

← ابتدا کارت‌ها را بین دو نفر تقسیم کنید. اگر هر کس در بین کارت‌هاییش دو کسر مساوی داشته باشد، یک امتیاز دریافت می‌کند.

از میان کارت‌های باقی‌مانده هر کس به ترتیب یک کارت را نشان می‌دهد و طرف مقابل کارت مساوی با آن را قرار می‌دهد هر کس کارت مساوی را نشان دهد یک امتیاز می‌گیرد.

این بازی را تا تمام شدن کارت‌ها ادامه می‌دهیم و در انتها هر کس امتیاز بیشتری دارد برنده است.

پاسخ‌ها

چقدر می‌دونیم؟

$$10/2 + 0/6 = 10/8$$

$$0/3 + 0/5 = 0/8$$

$$0/7 - \frac{2}{5} = 0/7 - \frac{4}{10} = 0/7 - 0/4 = 0/3$$

۴

$$\frac{1}{5} + \frac{1}{9} = \frac{14}{45}$$

$$1 - \frac{1}{4} = \frac{3}{4}$$

$$\frac{1}{8} + \frac{1}{4} = \frac{1}{2}$$

$$\frac{2/3}{4} + \frac{1/7}{4} = \frac{13/21}{4}$$

$$\frac{4/5}{2/8} - \frac{1/7}{2/8} = \frac{1/14}{2/8}$$

کل مایع ریخته شده در ظرف لیتر $\frac{5}{7}$

بیش از ظرفیت ظرف لیتر $\frac{5}{7} - \frac{5}{7} = 0$

۶

بزرگ کوچک $\frac{1}{2} < \frac{3}{5} < \frac{1}{4} < \frac{1}{7} < \frac{1}{2} < \frac{1}{6} < \frac{3}{2} < \frac{4}{2}$

از ۳۸ تا ۱ تا ۰ تشکیل می‌شود.

چقدر یاد گرفته‌ایم؟

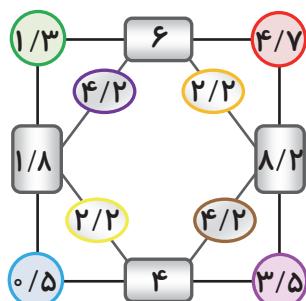
$$\frac{1}{2} - \frac{1}{7} = \frac{5}{14}$$

$$\frac{19}{8} \rightarrow 1\frac{1}{8}$$

$$\frac{18}{2} \rightarrow 1\frac{1}{2}$$

$$\frac{19}{8} - \frac{18}{2} = \frac{1}{6}$$

$$1/6 \times 30 = 48$$

$$48 \div 10 = 4.8$$

۵

$$\frac{1}{8} - \frac{1}{6} = \frac{1}{24}$$

$$\frac{1}{5} + \frac{1}{5} = 1$$

$$3 - \frac{1}{8} = \frac{23}{8}$$

$$\frac{1}{8} + \frac{1}{7} = \frac{15}{56}$$

علوم تجربة

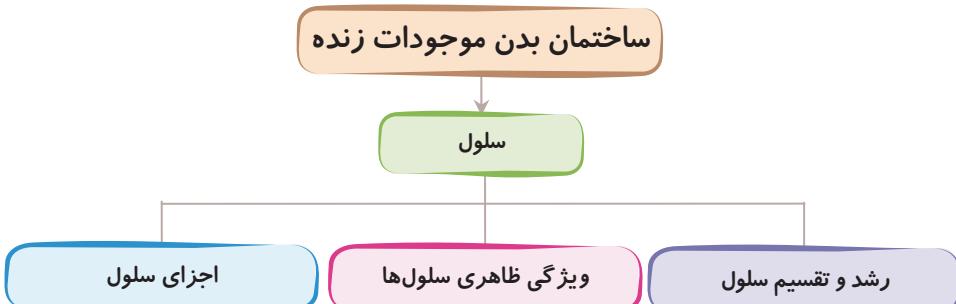
بعد از اینکه این هفته کارآزمون را خواندید، باید به این اهداف رسیده باشید.

قرارهاین هارو یادگیریم

- ۱- با مدلسازی، سلول را به عنوان کوچک‌ترین واحد ساختمانی بدن موجودات زنده، معرفی کنیم.
- ۲- بتوانیم با مثال، ویژگی سلول‌ها را از نظر تقسیم سلولی و ویژگی ظاهری شرح دهیم.

عنوانین مطالبی که قرار است در این هفته یاد بگیریم، در این تصویر می‌بینیم.

این هفتۀ دریک نگاه

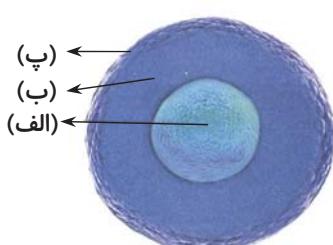

قبل از خواندن کارآزمون بهتر است ابتدا بیندیشیم چقدر از مطالب این هفته را می‌دانیم. برای این کار به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

چقدر میدونیم؟

سوالات

- ۱- در شکل زیر، نام قسمت‌های مختلف سلول را بنویسید و گزینه‌ی درست را انتخاب کنید.

الف	ب	پ
هسته	غشاء	سیتوپلاسم
هسته	سیتوپلاسم	غشاء
هسته	سیتوپلاسم	غشاء
غشاء	هسته	سیتوپلاسم

۲ کدام گزینه درباره سلول‌ها، درست است؟

- ۱** بدن جانوران از سلول ساخته شده است، ولی گیاهان سلول ندارند.
- ۲** سلول، واحد ساختمانی هر موجود زنده و غیرزنده است.
- ۳** سلول، واحد ساختمانی همه موجودات زنده است.
- ۴** سلول‌های جانوری و گیاهی، هیچ شباهتی به یکدیگر ندارند.

۳ در مسابقه فوتbal، پای آرمان زخم عمیقی برداشت. آریا فکر می‌کند تعداد زیادی از سلول‌های پای آرمان نابود شده‌اند؛ اما پس از چند ماه، فقط جای زخم باقی مانده بود. به نظر شما چه چیزی، از بین رفتن سلول‌ها را جبران کرد؟

۴ اگر برای هر بار تقسیم سلولی، ۱۵ دقیقه وقت لازم باشد، چه مدت طول می‌کشد تا از یک سلول، ۱۶ سلول تولید شود؟

۱ ۳۰ دقیقه	۲ ۴۵ دقیقه
۳ ۷۵ دقیقه	۴ ۶۰ دقیقه

برای اینکه این مطالب را بهتر یاد بگیریم قبلش باید این مطالب را بدانیم.

آنچه گذشت

- موجودات به دو گروه زنده و غیرزنده تقسیم می‌شوند.
- موجودات زنده رشد می‌کنند، به غذا نیاز دارند، حرکت می‌کنند، موجوداتی شبیه خود به وجود می‌آورند و به هوا نیاز دارند.

این هم مقدمه‌ای برای آغاز درس

پیانوی ای برای شروع

در محیط اطراف ما پُر از موجودات زنده و غیرزنده است. موجودات زنده، ویژگی‌های مشترکی دارند که با بعضی از آن‌ها قبلاً آشنا شده‌اید. برای مثال، ما، گربه‌ی منزل ما و گیاه با غچه‌ی مدرسه، همه، موجودات زنده‌ایم که به آب و هوا و غذا نیاز داریم. موجودات در ویژگی دیگری هم مشابه هم هستند. بدن همه‌ی آنها از سلول ساخته شده است. در این درس، شما با شکل ظاهری سلول‌ها و بعضی از ویژگی‌های ساده‌ی آن‌ها آشنا می‌شوید.

حالا برای یادگیری بهتر و بیشتر یک بار دیگر در کلاس درس شرکت می‌کنیم.

خوب یاد بگیریم!

سلول‌ها کوچک‌ترین جزء سازنده‌ی بدن موجودات زنده هستند. درون هر سلول قسمت‌های ریزتری وجود دارد که هر کدام وظیفه‌ی مشخصی دارند. درنهایت همه‌ی اجزای درون سلول، با همکاری یکدیگر طوری فعالیت می‌کنند که سلول از بین نرود و سالم و زنده بماند. یکی از این فعالیت‌ها، تقسیم سلولی است. از این طریق، تعداد سلول‌ها زیاد می‌شود.

در این درس به این پرسش‌ها پاسخ داده می‌شود:

- سلول چیست؟ اندازه‌ی آن چقدر است؟ به نظر شما بدن ما از چند سلول ساخته شده است؟
- آیا وقتی رشد می‌کنیم، سلول‌ها نیز بزرگ می‌شوند یا تعدادشان زیادتر می‌شود؟
- آیا همه‌ی سلول‌ها یک شکل دارند؟ آیا سلول‌ها مثل موجودات زنده، تولیدمثل می‌کنند؟ یعنی سلولی مشابه خود درست می‌کنند؟ این کار چگونه انجام می‌شود؟
- اگر پرسش دیگری هم دارید اینجا بنویسید.
- برای پاسخ به این پرسش‌ها، صفحات ۷۰ تا ۷۲ کتاب درسی را مطالعه کنید. ممکن است لازم شود مطالب را بیش از یک بار بخوانید. سعی کنید بدون کمک دیگری، خودتان مطالب را درک کنید. مهارت درک مطلب با تمرین و تمرکز بر آنچه می‌خوانید، پرورش پیدا می‌کند.
- برای اطمینان از اینکه مطلبی را خوب درک کرده‌اید، سعی کنید در مورد آن، پرسش طرح کنید. این کاری است که در «نوبت شما» خواسته شده است.

چقدر یاد گرفته‌ایم؟

حالا با توجه به مطالعه‌ی خوب مطالب گذشته، نوبت ارزیابی خودمان است. پس بدون مراجعته به متن درس به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

سوال

۱ شکل داخل تخم مرغ و سلول را کامل کنید، از جعبه‌ی کلمات استفاده کرده و قسمت‌های مختلف هر کدام را بنویسید. سپس قسمت‌های مشابه آن دو را به هم وصل کنید.

دیواره - هسته - سفیده - پوسته - سیتوپلاسم - زرده

۲ نادر از جعبه‌ی کلمات زیر، استفاده کرده و عبارت شماره‌ی (۱) را نوشت:

سلول- میلیون‌ها- غیرزنده- واحد ساختمانی- بدن- تقسیم- دو سلول- سلولی

شماره‌ی ۱: بدن همه‌ی موجودات از میلیون‌ها سلول ساخته شده است. به نظر شما این عبارت از نظر علمی درست است؟ توضیح دهید.

۳ شما هم از جعبه‌ی کلمات بالا استفاده کنید و یک جمله‌ی دیگر بنویسید که از نظر علمی درست باشد.

۴ مراحل تقسیم یک سلول را رسم کنید.

حالا که همه چیز تکمیل شد، این کار را هم شما انجام دهید.

زوبت شما

پروژه

زمانی می‌توانید مطمئن شوید موضوعی را فهمیده‌اید و یا درسی را خوب یاد گرفته‌اید که بتوانید برای دیگری در مورد آن موضوع یا درس پرسش طرح کنید. حالا شما هم برای اطمینان از یادگیری درس این هفته، یک یا دو پرسش برای هم‌کلاسی‌هایتان طرح کنید. این پرسش‌ها باید با پرسش‌هایی که در این کارآزمون آمده، فرق داشته باشند؛ ولی می‌توانند از یک الگوی مشابه پیروی کنند.

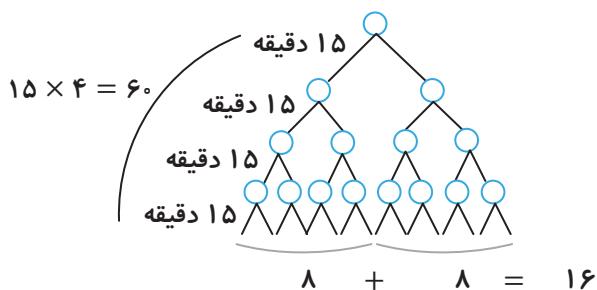
پاسخ‌ها

چقدر می‌دونیم؟

۱ گزینه‌ی

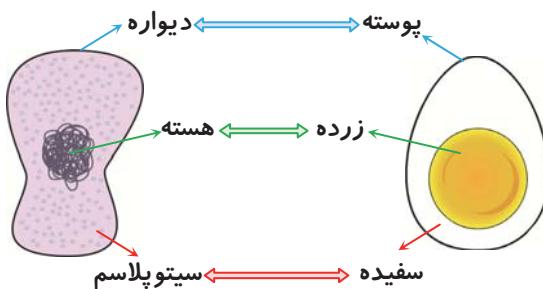
۲ گزینه‌ی

۳ سلول‌های جدید تولید می‌شوند که جای سلول‌های قدیمی را می‌گیرند و زخم مداوا می‌شود.

چقدر یاد گرفته‌ایم؟

۱

۲ خیر - باید می‌نوشت « موجودات زنده ». چون اجسام غیرزنده هم جزء موجودات هستند؛ ولی از سلول ساخته نشده‌اند.

۳ پاسخ‌ها متفاوت است. برای مثال « در تقسیم سلولی، هر سلول به دو سلول تبدیل می‌شود. »

۴ با استفاده از اطلاعات کتاب، پاسخ داده شود.

کارآزمون ۴

بدن ما (۲) | علوم تجربی

بعد از اینکه این هفته کارآزمون را خواندیم، باید به این اهداف رسیده باشیم.

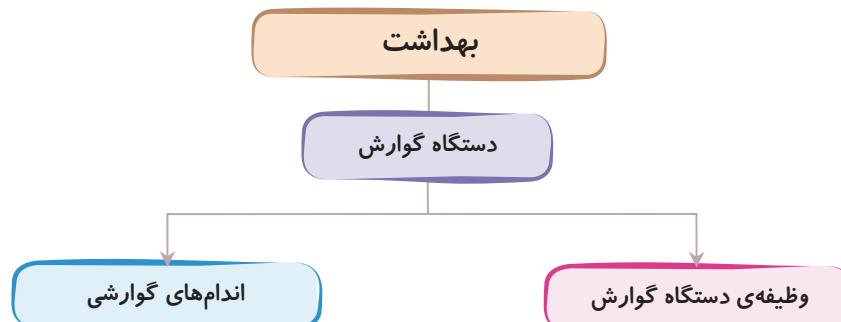
قراره این هارو یاد بگیریم

- ۱- مسیری را که غذا از ورود به دهان تا دفع، طی می‌کند؛ به روش‌های مختلف مثل نقاشی یا توصیفی نشان دهیم.
- ۲- فرایندی که غذا طی می‌کند تا جذب سلول‌ها شود، مواد ورودی و خروجی از سلول‌ها را به درستی شرح دهیم.

عنوانی مطلبی که قرار است در این هفته یاد بگیریم، در این تصویر می‌بینیم.

این هفته دریک نگاه

قبل از خواندن کارآزمون بهتر است ابتدا بیندیشیم چقدر از مطلب این هفته را می‌دانیم. برای این کار به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

چقدر میدونیم؟

سوالات

- ۱- غذایی که می‌خوردید یک مسیر طولانی را طی می‌کند. ذره‌های غذا در _____ آماده‌ی ورود به سلول‌های بدن می‌شوند.

۱ مردی

۲ معده

۳ روده‌ی بزرگ

۴ روده‌ی باریک

- ۲- با نظر کدامیک موافقید؟

علی: هر نوع غذایی در بدن ما، گوارش پیدا می‌کند.

احمد: بعضی از مواد غذایی، گوارش پیدا نکرده و از روده‌ی بزرگ دفع می‌شوند.

سینا: همه‌ی مواد غذایی گوارش پیدا می‌کنند، فقط مدت زمان گوارش آن‌ها با یکدیگر تفاوت دارد.

۱ علی و سینا

۲ فقط سینا

۳ فقط احمد

۴ فقط علی

- ۳ رسيدين غذا از دهان به سلول‌های بدن و يا دفع شدن آن، چند مرحله‌ی زير را طي می‌کند. اين مراحل را با شماره‌گذاري مرتب کنيد و سپس گزينه‌ی مناسب را انتخاب کنيد.
- الف:** غذا در معده به صورت مایع غليظي درمی‌آيد؛ يعني گوارش پيدا می‌کند.
- ب:** غذا با کمک دندان‌ها تکه‌تکه شده، با بزاق دهان مخلوط می‌شود و به صورت گلوله درمی‌آيد.
- پ:** گلوله‌های غذا از مری می‌گذرند و وارد معده می‌شوند.
- ت:** غذای گوارش نياfته وارد روده‌ی باريک شده، ريز می‌شود و وارد مويرگ‌های خونی می‌شود.
- ث:** مایع غليظ از معده وارد روده‌ی باريک شده، ريز می‌شود و وارد مويرگ‌های خونی می‌شود، تا به همه‌ی سلول‌های بدن فرستاده شود.

ترتيب اتفاق افتادن

۵	۴	۳	۲	۱	
ث	الف	ت	پ	ب	۱
ت	ث	الف	پ	ب	۲
ت	ث	پ	الف	ب	۳
الف	ت	ث	پ	ب	۴

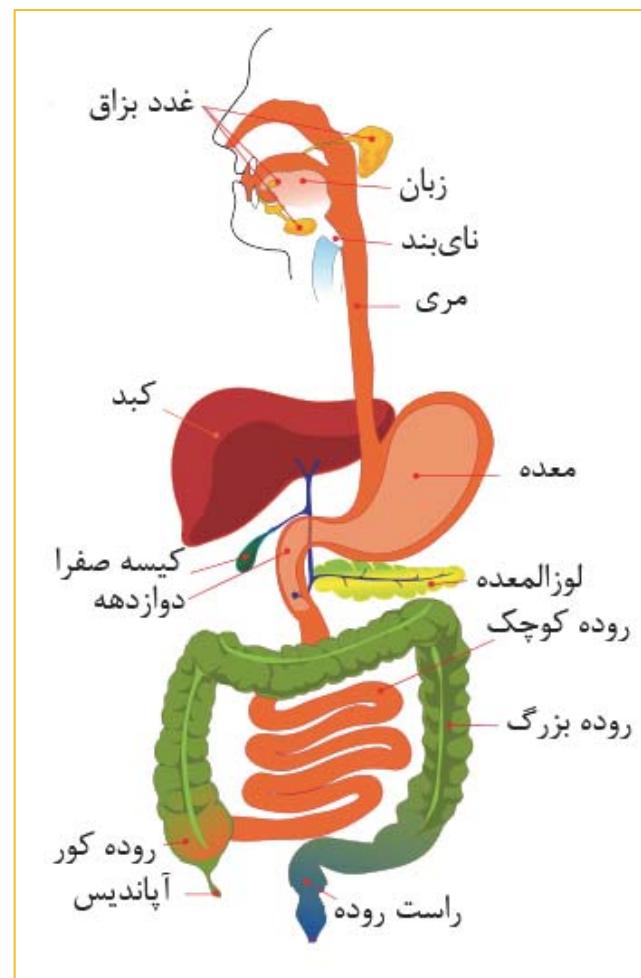
آنچه گذشت

برای اينكه اين مطالب را بهتر ياد بگيريم قبلش باید اين مطالب را بدانيم.

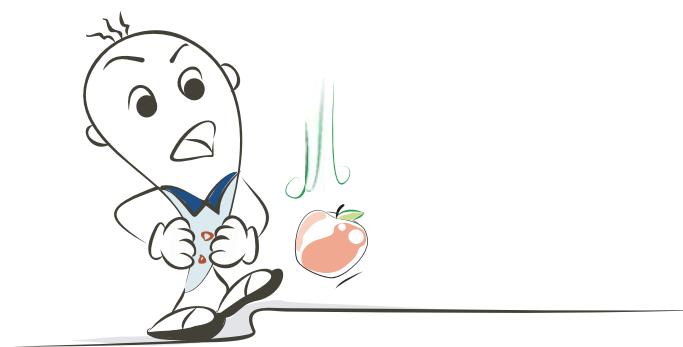
- سلول و ويژگی‌های آن را بشناسيد.
- بدانيد که همه‌ی موجودات زنده به غذا نياز دارند.

آیا هیچ وقت تصور کرده‌اید غذایی که می‌جوید و فرو می‌دهید چه مسیری طی می‌کند تا نیاز بدن شما به غذا را رفع کند و سپس مواد اضافی را دفع کند؟ در این درس شما در مورد این مسیر، یعنی مراحلی که غذا در بدن شما طی می‌کند آشنا می‌شوید.

تصویر خودتان را از مسیری که غذا از دهان تا هنگام دفع طی می‌کند روی تصویر نشان دهید.

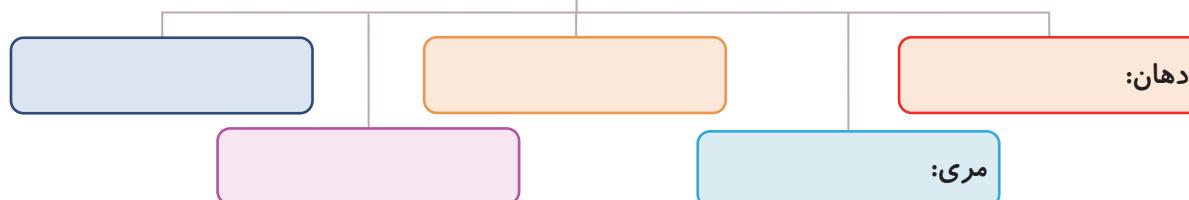
حالا برای یادگیری بهتر و بیشتر یک بار دیگر در کلاس درس شرکت می‌کنیم.

خوب یاد بگیریم!

ابتدا تصور کنید که قرار است مسیر حرکت غذا در بدن خود را با نقاشی نشان دهید و به این پرسش‌ها پاسخ دهید؛ که غذا در مسیر خود چه تغییراتی می‌کند و نیازهای بدن شما را چگونه رفع می‌کند. پاسخ این پرسش‌ها را در کنار آنچه رسم کرده‌اید، بنویسید. حالا پس از رسم نقاشی، صفحه‌ی ۷۳ کتاب درسی را به دقت مطالعه کنید و مراحلی که غذا از ورود تا خروج از بدن طی می‌کند را در نقشه‌ی مفهومی زیر خلاصه کنید.

نقش قسمت‌های مختلف دستگاه گوارش در گوارش غذا

حالا برای اینکه مطمئن شوید نقشه‌ای را که رسم کرده‌اید، درست است؛ آن‌چه را که از آن می‌فهمید، در چند جمله در زیر بنویسید.

چقدر یاد گرفته‌ایم؟

حالا با توجه به مطالعه‌ی خوب مطالب گذشته، نوبت ارزیابی خودمان است. پس بدون مراجعته به متن درس به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

سوال

- ۱** از واژه‌ی «گوارش» چه می‌فهمید؟
- ۲** سلول‌های بدن ما، موجودات زنده‌ای هستند که مانند موجودات زنده‌ی دیگر، به غذا نیاز دارند. غذا چگونه به سلول‌های بدن وارد می‌شود؟
- ۳** مواد ورودی به سلول‌ها، چه تفاوتی با مواد خروجی از سلول‌ها دارند؟
- ۴** نقش روده‌ی کوچک و روده‌ی بزرگ در عمل گوارش را مقایسه کنید.

حالا که همه چیز تکمیل شد، این کار را هم شما انجام دهید.

نوبت شما

پروردگار

یک انفاق یا داستان را شرح دهید که در آن بتوانید از واژه‌های علمی که در این درس آموختید، استفاده کنید.

پاسخ‌ها

چقدر می‌دونیم؟

- ۱ گزینه‌ی
- ۲ گزینه‌ی
- ۳ گزینه‌ی

چقدر یاد گرفته‌ایم؟

- ۱ گوارش به معنای ریز شدن غذایی است که می‌خوریم. یعنی غذا در دهان خرد می‌شود و در طول دستگاه گوارش، تغییرات دیگری می‌کند که بتواند وارد خون و سپس وارد سلول‌های بدن شود.
- ۲ غذا پس از تغییراتی در دستگاه گوارش، به صورت ذره‌های بسیار ریز از طریق سلول‌های روده‌ی کوچک، وارد خون می‌شود؛ سپس خون، غذاها را به همه‌ی سلول‌های بدن می‌رساند.
- ۳ مواد ورودی به سلول‌ها، مواد مفیدی هستند که انرژی سلول‌ها را تأمین می‌کنند. سلول، مواد غذایی را مصرف می‌کند و مقداری مواد زاید تولید می‌شود که از طریق خون از سلول‌ها خارج می‌شود.
- ۴ در روده‌ی کوچک، عمل آماده‌سازی مواد برای ورود به سلول‌های بدن انجام می‌شود. ولی در روده‌ی بزرگ، آب‌گیری از مواد گوارش نیافته انجام می‌شود و مدفوع ساخته می‌شود. سپس مدفوع از قسمت انتهایی لوله‌ی گوارش خارج می‌شود.

بعد از اینکه این هفته کارآزمون را خواندید، باید به این اهداف رسیده باشید.

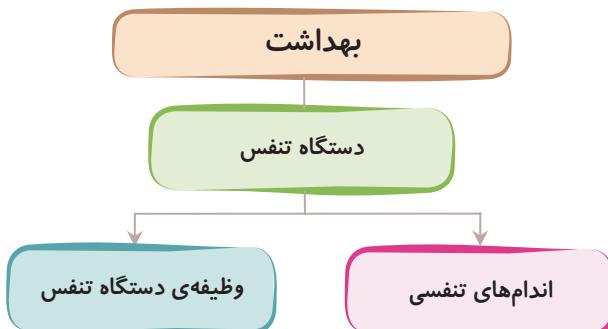
قراره این هارو یاد بگیریم

بدانیم در عمل تنفس چه اتفاقاتی رخ می‌دهد تا موجود زنده، به حیات خود ادامه دهد.

عنوانین مطالبی که قرار است در این هفته یاد بگیریم، در این تصویر می‌بینیم.

این هفته در یک نگاه

قبل از خواندن کارآزمون بهتر است ابتدا بیندیشیم چقدر از مطالب این هفته را می‌دانیم. برای این کار به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

چقدر میدونیم؟

سوالات

۱ مسعود، در حال ورزش کردن است. نفس کشیدن او تندتر شده است، چون بدن او به مقدار بیشتری نیاز دارد.

- ۱ کربن‌دی‌اکسید ۲ آب ۳ اکسیژن ۴ موارد ۱ و ۲

۲ در هنگام دم، بیشتر گرد و غبار و مواد زاید موجود در هوایی که وارد شش‌هایمان می‌شود، توسط گرفته می‌شود.

- ۱ نای ۲ کیسه‌های هوایی ۳ موها و ماده‌ی چسبنده‌ی موجود در بینی ۴ خون

۳ شش‌ها به وسیله‌ی _____ به بینی و دهان مربوط می‌شوند.

نای

مری

کیسه‌های هوایی

قلب

۴ در تنفس چه کاری انجام می‌شود؟

به نظر شما اگر نفس نکشیم، چه مشکلی پیش می‌آید؟

۵ اندام‌های تنفسی را نام ببرید.

برای اینکه این مطالب را بهتر یاد بگیریم قبلش باید این مطالب را بدانیم.

آنچه گذشت

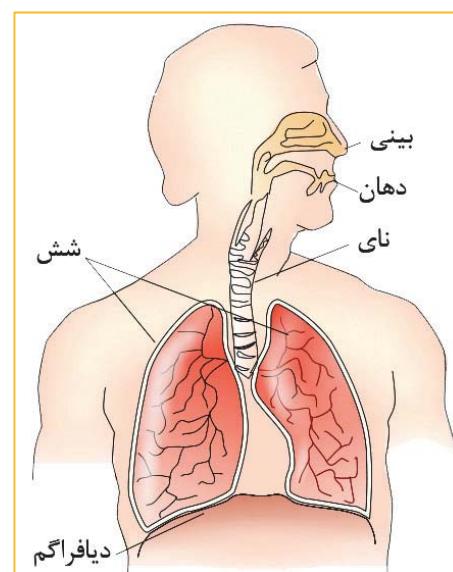
- با سلول و نیازهای سلول آشنا باشد.
- هوا و مواد تشکیل‌دهنده‌ی آن را بشناسید.

این هم مقدمه‌ای برای آغاز درس

پیانه‌ای برای شروع

ما برای زنده ماندن به هوا نیاز داریم. هوا چه نیازی از بدن ما را رفع می‌کند که می‌توانیم زنده بمانیم؟ در این درس، مطالبی در ارتباط با هوایی که تنفس می‌کنیم و مسیری که هوا در بدن طی می‌کند، می‌خوانیم و می‌فهمیم بر سر گرد و غبار هوایی که تنفس می‌کنیم چه می‌آید و چرا باید از بینی نفس بکشیم.

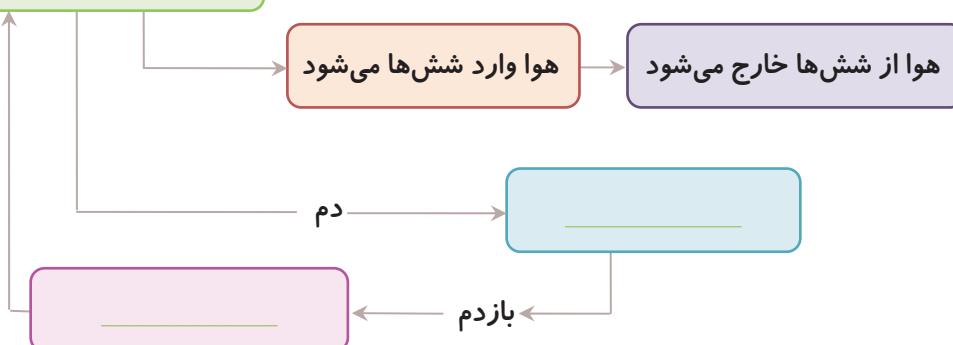
حالا برای یادگیری بهتر و بیشتر یک بار دیگر در کلاس درس شرکت می‌کنیم.

خوب یاد بگیریم!

مشابه درس گوارش، که مسیر غذا را از ورود تا خروج دنبال کردید، حالا قبل از مطالعه‌ی کتاب، بر طبق تصور خودتان، مسیر هوا از ورود تا خروج را در تصویر صفحه‌ی قبل (بهانه‌ای برای شروع) دنبال کنید. ورود هوا از طریق بینی و دهان است، تنفس از طریق بینی با تنفس دهانی چه تفاوتی دارد؟ حالا اگر فعالیت صفحه‌ی ۷۶ کتاب درسی را انجام نداده‌اید، با یک یا دو نفر از افراد خانواده انجام دهید و نتیجه‌گیری خود را بنویسید. حالا بخش تنفس، صفحه‌ی ۷۷ کتاب درسی را بخوانید و مسیر ورود و خروج هوا (با عمل دم و بازدم) را در نقشه‌ی مفهومی زیر خلاصه کنید.

هوا وارد بینی یا دهان می‌شود

حالا آنچه از نقشه می‌فهمید را در چند جمله بنویسید:

چقدر یاد گرفته‌ایم؟

حالا با توجه به مطالعه‌ی خوب مطالب گذشته، توبت ارزیابی خودمان است. پس بدون مراجعته به متن درس به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

سؤال

۱ سلول‌ها برای ادامه‌ی حیات، به اکسیژن نیاز دارند. کدام گزینه، مسیر رسیدن اکسیژن هوا به سلول‌ها را به درستی نشان می‌دهد؟

۲□ اکسیژن هوا ← شش ← خون ← سلول‌ها

۳□ اکسیژن هوا ← قلب ← خون ← سلول‌ها

۱□ اکسیژن هوا ← شش ← خون ← سلول‌ها

۳□ اکسیژن هوا ← قلب ← خون ← سلول‌ها

۲ چهار نفر از دانش آموزان کلاس چهارم، قد و تعداد ضربان قلب شان را در هر ثانیه اندازه گرفتند و در جدول زیر نوشتند. از این جدول، کدام نتیجه گیری درست است؟ در کدام مورد اطلاعاتی نمی دهد؟

تعداد ضربان قلب	قد (سانتی متر)	۱۴۰	۱۴۳	۱۴۵	۱۵۰
	۸۳	۸۸	۸۰	۸۵	

- ۱** هر چه قد انسان بلندتر باشد، تعداد ضربان قلبش در ثانیه بیشتر است.
 - ۲** هر چه قد انسان بلندتر باشد، تعداد ضربان قلبش در ثانیه کمتر است.
 - ۳** تعداد ضربان قلب انسان با اندازه‌ی قد هیچ ارتباطی ندارد.
 - ۴** تعداد ضربان قلب دختران در هر ثانیه، کمتر از تعداد ضربان قلب پسران است.
- ۳** بر سر هوایی که وارد ریه‌های شما می‌شود، چه می‌آید؟
- ۴** می‌گویند هوای آلوده برای بدن زیان دارد. به نظر شما آلودگی هوای زیانی به بدن می‌رساند؟

حالا که همه چیز تکمیل شد، این کار را هم شما انجام دهید.

نوبت شما

پیروزه

زمانی می‌توانید مطمئن شوید موضوعی را فهمیده‌اید و یا درسی را خوب یاد گرفته‌اید که بتوانید برای دیگران در مورد آن موضوع یا درس، پرسش طرح کنید. حالا شما هم برای اطمینان از یادگیری درس این هفته، یک یا دو پرسش برای هم‌کلاسی‌ها یتان طرح کنید. این پرسش‌ها اگرچه حتماً باید با پرسش‌هایی که در این کارآزمون آمده، فرق داشته باشند، ولی می‌توانند از الگوی مشابهی پیروی کنند.

پاسخ‌ها

چقدر می‌دونیم؟

- ۱ گزینه‌ی
- ۲ گزینه‌ی
- ۳ گزینه‌ی

- ۴ در تنفس، در عمل دم، هوا وارد ریه‌ها می‌شود و اکسیژن لازم برای بدن تأمین می‌شود و در بازدم، گاز کربن دی‌اکسید از بدن خارج می‌شود. تجمع این گاز، برای بدن سمی است. اگر نفس نکشیم، این گاز در بدن جمع می‌شود، اکسیژن هم وارد نمی‌شود و ما دچار خفگی می‌شویم.
- ۵ با استفاده از اطلاعات کتاب درسی، پاسخ داده شود.

چقدر یاد گرفته‌ایم؟

- ۱ گزینه‌ی
- ۲ گزینه‌ی

- ۳ هوا با مقدار زیادی اکسیژن وارد ریه می‌شود. در آنجا از طریق نای و انشعابات آن وارد قسمت‌های درونی تر شش‌ها می‌شود. در این بخش‌ها، هوای وارد شده، اکسیژن خود را به خون می‌دهد و کربن دی‌اکسید را از خون درون شش‌ها می‌گیرد. پس با مقدار بیشتری از دی‌اکسیدکربن از طریق بازدم از بدن خارج می‌شود.
- ۴ چون هوا و هرچه در آن موجود است (شامل آلودگی، بوهای متفاوت، و ...) با عمل دم، وارد بدن و وارد شش‌ها و نهایتاً وارد خون می‌شوند و از طریق این سیستم به سلول‌های بدن می‌رسند. آلاینده‌ها، بر روی فعالیت سلول‌ها اثر منفی دارند، حتی ممکن است سلول را از بین ببرند.

کارآزمون ۴

بدن ما (۲) | علوم تجربی

بعد از اینکه این هفته کارآزمون را خواندیم، باید به این اهداف رسیده باشیم.

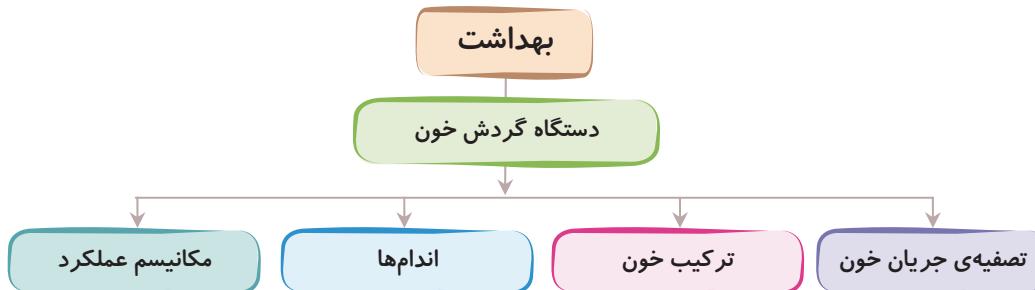
قراره این هارو یادگیریم

- ۱- فرایند گردش خون در بدن و نقش رگ‌های مختلف در این فرایند را با روش‌های متفاوتی (توصیف، ترسیم و ...) بیان کنیم.
- ۲- بتوانیم نقش خون در بدن و وظیفه گلbul قرمز، سفید و پلاسما را با یکدیگر مقایسه کنیم.
- ۳- بتوانیم بر اساس آموخته‌ها و شواهد، بعضی مشکلات ساده‌ی بدن که ناشی از عدم انجام وظیفه اندام‌های دستگاه گوارش و یا گردش خون است را به دستگاه یا اندام مربوطه ارتباط دهیم.

عنوانیں مطالبی کہ قرار است در این هفتہ یاد بگیریم، در این تصویر می‌بینیم.

این هفتہ دریک نگاه

قبل از خواندن کارآزمون بهتر است ابتدا بیندیشیم چقدر از مطالب این هفتة را می‌دانیم. برای این کار به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

چقدر میدونیم؟

سوالات

۱- جریان خون (الف) و (ب) چه تفاوتی دارند؟

۱- در جریان (الف) فقط اکسیژن و در جریان

(ب) فقط کربن دی‌اکسید وجود دارد.

۲- در جریان (الف) فقط کربن دی‌اکسید و در

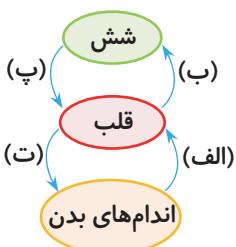
جریان (ب) فقط اکسیژن وجود دارد.

۳- در جریان (الف) فقط مواد غذایی و در جریان (ب) فقط مواد دفعی وجود دارد.

۴- در جریان (الف) اکسیژن و مواد غذایی و در جریان (ب) کربن دی‌اکسید و مواد دفعی دیگر وجود دارد.

۲ در شکل زیر، نشان داده شده که دو جریان خون به قلب وارد می‌شود و دو جریان خون از قلب خارج می‌شود.

کدام گفته‌ی زیر در مورد این جریان‌ها درست است؟

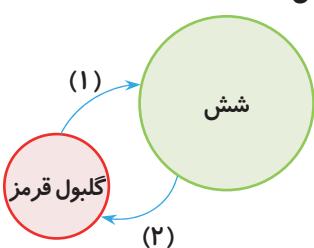
۱ جریان (ب) جریان خون در سیاهرگ است.

۲ جریان (الف) دارای اکسیژن است.

۳ جریان (ت) دارای کربن دی‌اکسید است.

۴ جریان (پ) دارای اکسیژن است.

۳ جریان‌های (۱) و (۲) تبادل مواد را بین شش و گلبول قرمز نشان می‌دهند. پس:

۱ جریان (۱) دارای اکسیژن و جریان (۲) دارای کربن دی‌اکسید است.

۲ جریان (۱) دارای کربن دی‌اکسید و جریان (۲) دارای اکسیژن است.

۳ جریان (۱) دارای آب و جریان (۲) دارای اکسیژن است.

۴ جریان (۱) دارای اکسیژن و جریان (۲) دارای آب است.

۴ آیا با گفته‌ی زیر موافقید؟ توضیح دهید.

«سرخرگ، خون تمیز را (که اکسیژن دارد) از قلب به نقاط مختلف بدن می‌رساند و سیاهرگ، خون کثیف (که کربن دی‌اکسید دارد) را به قلب بر می‌گرداند.»

آنچه گذشت

برای اینکه این مطلب را بهتر یاد بگیریم قبلش باید این مطلب را بدانیم.

• سلول را بشناسید.

• نیازهای سلول را بشناسید.

• با عمل تنفس و اندام‌های تنفسی آشنا باشید.

• با عمل گوارش و اندام‌های دستگاه گوارش آشنا باشید.

این هم مقدمه‌ای برای آغاز درس

یعنی‌ای برای شروع

تا اینجا شما با دستگاه‌های تنفس و گوارش آشنا شده‌اید. می‌دانید که دستگاه تنفس، اکسیژن هوا و دستگاه گوارش، غذای لازم برای سلول‌ها را تأمین می‌کنند. این درس، به این پرسش‌ها پاسخ می‌دهد که این مواد یعنی اکسیژن و مواد غذایی چگونه و به چه طریقی به سلول‌ها می‌رسند و چگونه مواد زایدی که در سلول‌ها تولید می‌شود دفع می‌شوند.

حالا برای یادگیری بهتر و بیشتر یک بار دیگر در کلاس درس شرکت می‌کنیم.

خوب یاد بگیریم!

در این بخش قرار است به این پرسش پاسخ دهید که مواد در بدن چگونه جایه‌جا می‌شوند. این کار بر عهده‌ی دستگاه گردش خون است. این دستگاه از بخش‌های مختلفی درست شده که وظایف مختلفی را انجام می‌دهند. این بخش‌ها چه نام دارند؟ چه وظیفه‌ای دارند؟ برای پاسخ به این پرسش، صفحه‌ی ۷۸ کتاب درسی را مطالعه کنید و جدول زیر را کامل کنید.

وظیفه	بخش‌های مختلف دستگاه گردش خون
	-۱
	-۲
	-۳
	-۴

حالا صفحه‌ی ۸۲ کتاب درسی را بخوانید و به پرسش زیر پاسخ دهید.
بعضی از موادی که سلول‌ها دفع می‌کنند را نام ببرید و روش دفع آن‌ها را بنویسید.

حالا با توجه به مطالعه‌ی خوب مطالب گذشته، نوبت ارزیابی خودمان است. پس بدون مراجعته به متن درس به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

چقدر یاد گرفته‌ایم؟

سؤال

۱ اگر کلیه‌ی شخصی آسیب ببیند و نتواند وظیفه‌ی خودش را به خوبی انجام دهد، آن‌گاه:

۱ دفع کربن دی‌اکسید از سلول‌ها به خوبی انجام نمی‌شود.

۲ کلیه نمی‌تواند اکسیژن کافی جذب کند.

۳ غذا در بدن گوارش پیدا نمی‌کند.

۴ دفع مواد اضافی که از سلول‌ها وارد کلیه شده‌اند، به خوبی انجام نمی‌شود.

۲ کدام عبارت، کار سرخرگ‌ها را به درستی بیان می‌کند؟

۱ سرخرگ‌ها، رگ‌هایی هستند که از قلب خارج می‌شوند و به اندام‌ها می‌روند.

۲ سرخرگ‌ها، تنها رگ‌هایی هستند که خون را به قلب برمی‌گردانند.

۳ سرخرگ‌ها، رگ‌های باریکی هستند که در کنار سلول‌ها قرار دارند.

۴ سرخرگ‌ها، رگ‌هایی هستند که در نزدیک سطح بدن و زیر پوست قرار دارند.

۳ جمله‌ی زیر را کامل کنید.

وظیفه‌ی رساندن اکسیژن به خون، بر عهده‌ی _____ و حمل مواد غذایی به خون، بر عهده‌ی _____ است.

حالا که همه چیز تکمیل شد، این کار را هم شما انجام دهید.

نوبت شما

پیروزه

یک اتفاق یا داستان را شرح دهید که در آن بتوانید از واژه‌های علمی که در این درس آموخته‌اید، استفاده کنید.

پاسخ‌ها

چقدر می‌دونیم؟

۱ گزینه‌ی جریان خون در ورود به سلول، اکسیژن و مواد غذایی را که سلول نیاز دارد با خود می‌آورد و کربن دی‌اکسیدی که تولید شده به همراه مواد دفعی دیگر خارج می‌کند.

۲ گزینه‌ی جریان خون در شش‌ها، کربن دی‌اکسیدی که از سلول‌ها گرفته را به محیط می‌دهد و اکسیژن می‌گیرد تا دوباره با جریان (پ) به قلب بازگرداند.

۳ گزینه‌ی گلوبول‌های قرمز خون، اکسیژن را از شش دریافت می‌کنند و کربن دی‌اکسید را به شش می‌دهند.

۴ بله - به صفحه‌ی ۷۸ کتاب درسی مراجعه کنید.

چقدر یاد گرفته‌ایم؟

۱ گزینه‌ی کلیه، مواد اضافی مثل آب، نمک و اوره را از جریان خون می‌گیرد و از طریق ادرار دفع می‌کند.

۲ گزینه‌ی

شش‌ها - روده‌ی باریک

مطالعات اجتماعية

کارآزمون ۴

مطالعات اجتماعی | درس ۱۲: سفری به تخت جمشید (۱)

بعد از اینکه این هفته‌ی کارآزمون را خواندیم، باید به این اهداف رسیده باشیم.

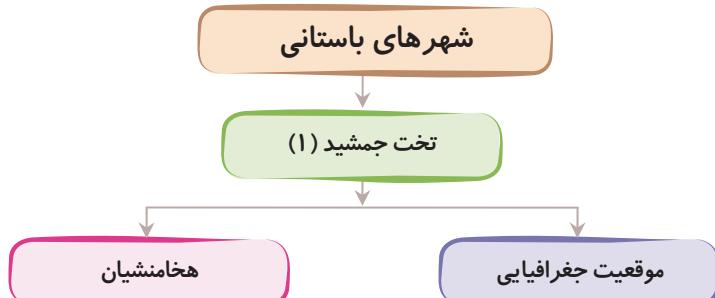
قرارهاین هارو یادگیریم

- ۱- با موقعیت جغرافیایی پاسارگاد آشنا شویم.
- ۲- با کوروش و اقدامات او آشنا شویم.
- ۳- به آثار تاریخی ایران علاقه‌مند شویم.
- ۴- با اقدامات داریوش اول آشنا شویم.
- ۵- بتوانیم در مورد تغییر در نوع داد و ستدّها بعد از ضرب سگه در زمان داریوش اظهارنظر کنیم.

عنوانی مطالبی که قرار است در این هفته یاد بگیریم، در این تصویر می‌بینیم.

این هفته در یک نگاه

قبل از خواندن کارآزمون بهتر است ابتدا بیندیشیم چقدر از مطالب این هفته را می‌دانیم. برای این کار به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

سوالات

۱- بنای تخت جمشید به فرمان چه کسی ساخته شد؟

۴ مهرداد اول

۳ داریوش اول

۲ شاهپور دوم

۱ کوروش

۲- کدام یک از موارد زیر مربوط به دوره‌ی هخامنشیان نیست؟

۱ ساختن شهر هگمتانه

۲ تشکیل سپاه ده هزار نفری

۳ ساختن چاپارخانه در کنار راه‌ها

۴ تقسیم کردن کشور به بخش‌های مختلف و انتخاب شهربان برای هر بخش

۳ کوروش پس از شکست

۴ راه شاهی به دستور چه کسی ساخته شد؟

برای اینکه این مطالب را بهتر یاد بگیریم قبلش باید این مطالب را بدانیم.

آنچه گذشت

۱- آشنایی با اقوام آریایی

۲- موقعیت جغرافیایی تخت جمشید

بهانه‌ای برای شروع

اینجا مقبره‌ی کوروش است. او یکی از پادشاهان هخامنشی بود. در این درس با حکومت هخامنشیان و شرایط کشورمان در آن دوره آشنا خواهید شد.

حالا برای یادگیری بهتر و بیشتر یک بار دیگر در کلاس درس شرکت می‌کنیم.

خوب یاد بگیریم

کوروش مردی از قوم پارس بود که پس از جنگ‌های فراوان با مادها، آن‌ها را شکست داد و حکومت هخامنشیان را به وجود آورد.

مقبره‌ی او در پاسارگاد واقع شده است. این بنا در ۱۳۰ کیلومتری شهر شیراز قرار دارد.

تخت جمشید یکی دیگر از بنای تاریخی دوره هخامنشیان است. این بنا به فرمان داریوش اول ساخته شده است. ساختن این بنا سال‌ها طول کشیده و صدها نفر از اقوام و ملیت‌های مختلف در ساخت آن شرکت داشته‌اند و برای این کار دستمزد دریافت کرده‌اند.

معماری این بنا را اقوام پارسی انجام داده‌اند. ستون‌های سنگی تخت جمشید بیش از ده متر ارتفاع دارند و از شگفتی‌های معماری جهان هستند.

تخت جمشید محل برگزاری جشن‌های هخامنشیان به‌ویژه نوروز بوده است.

در زمان داریوش، اقدامات زیادی در کشورمان صورت گرفت:

* ایران وسعت زیادی پیدا کرد.

* برای اداره کردن راحت‌تر کشور، آن را به بخش‌هایی تقسیم کردند و برای هر بخش «شهربان» انتخاب شد.

* راه‌های زیادی برای ارتباط بهتر و سریع‌تر میان شهرها با یکدیگر و با پایتخت به وجود آمد.

* سکه‌هایی از جنس طلا ساخته شد.

* سپاهی ده هزار نفری از سربازان ورزیده و آماده‌ی جنگ تشکیل شد.

بادمان باشد:

مهم‌ترین و طولانی‌ترین راه ساخته شده در زمان داریوش، راه شاهی نام داشت و در کنار جاده‌های اصلی محلی به نام چاپارخانه ساخته شده بود که پیک‌ها (نامه‌رسان‌ها) در آنجا اسب خود را عوض کرده و سوار اسب‌های تازه نفس می‌شدند تا نامه‌ها را به دورترین نقاط کشور برسانند.

حالا با توجه به مطالعه‌ی خوب مطالب گذشته، نوبت ارزیابی خودمان است. پس بدون مراجعته به متن درس به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

چقدر یاد گرفته‌ایم؟

سوال

- ۱ بنای تخت جمشید در ۱۳۰ کیلومتری شهر قرار دارد.
- ۲ چرا داریوش، کشور را به بخش‌هایی تقسیم کرده بود؟
- ۳ دو مورد از اقدامات داریوش را بنویسید.
- ۴ آرامگاه کوروش در قرار دارد.
- ۵ داریوش کشور را به بخش‌هایی تقسیم کرده و برای هر بخش یک انتخاب کرد.

حالا که همه چیز تکمیل شد، این کار را هم شما انجام دهید.

نوبت شما

پروژه

سه مورد از اقدامات داریوش و نتایج این اقدامات را بنویسید.

نتایج	اقدامات
-۱	-۱
-۲	-۲
-۳	-۳

پاسخ‌ها

چقدر می‌دونیم؟

- ۱ گزینه‌ی ، بنای تخت‌جمشید به فرمان داریوش اول ساخته شد.
- ۲ گزینه‌ی ، ساختن شهر هَگْمَتَانَه مربوط به دوره‌ی مادهاست.
- ۳ مادها
- ۴ داریوش

چقدر یاد گرفته‌ایم؟

- ۱ شیراز
- ۲ برای اداره کردن بهتر کشور
- ۳ ضرب سَكَّه، ساختن راه شاهی و ...
- ۴ پاسارگاد
- ۵ شهربان

کارآزمون ۴

درس ۱۳: سفری به تخت جمشید (۲) | مطالعات اجتماعی

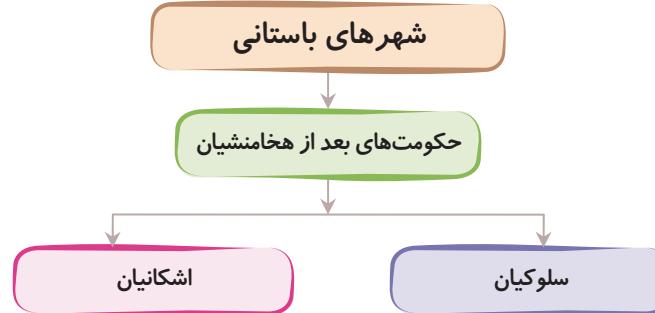
بعد از اینکه این هفته کارآزمون را خواندیم، باید به این اهداف رسیده باشیم.

- ۱- نسبت به حفظ آثار تاریخی احساس مسئولیت کنیم.
- ۲- توانایی نشان دادن مسیر حرکت اسکندر به ایران را بر روی نقشه پیدا کنیم.
- ۳- به علت پیروزی اسکندر بر هخامنشیان پی ببریم.
- ۴- با اقدامات سلوکیان در ایران آشنا شویم.
- ۵- به اهمیت کار آریوبزرگ و سورنا پی ببریم.
- ۶- با نقش پارت‌ها در تاریخ ایران آشنا شویم.

عنوانین مطالبی که قرار است در این هفته یاد بگیریم، در این تصویر می‌بینیم.

این هفته در یک نگاه

قبل از خواندن کارآزمون بهتر است ابتدا بیندیشیم چقدر از مطالب این هفته را می‌دانیم. برای این کار به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

چقدر میدونیم؟

سوالات

۱ کدامیک از اقوام آریایی، حکومت سلوکیان را برانداختند و حکومت تشکیل دادند؟

۴ پارت‌ها

۳ ساسانیان

۲ پارس‌ها

۱ مادها

۲ اسکندر در زمان کدامیک از حکومت‌های زیر به ایران حمله کرد؟

۴ ساسانیان

۳ اشکانیان

۲ هخامنشیان

۱ مادها

۳. اسکندر که بود؟

۴. «آریو برزن» که بود؟

برای اینکه این مطالع را بهتر یاد بگیریم قبلش باید این مطالع را بدانیم.

آنچه گذشت

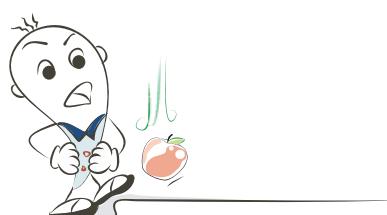
- ۱- آشنایی با دوره‌ی حکومت هخامنشیان
۲- درک علت اهمیت آثار تاریخی دوره‌ی هخامنشیان

این هم مقدمه‌ای برای آغاز درس

بهانه‌ای برای شروع

در دوره‌ی هخامنشیان سرزمین ما در اوج افتخار و قدرت بود اما این قدرت آرام آرام از بین رفت و سرزمینمان به دست بیگانگان افتاد.

حالا برای یادگیری بهتر و بیشتر یک بار دیگر در کلاس درس شرکت می‌کنیم.

خوب یاد بگیریم

هخامنشیان بیش از دویست سال بر ایران حکومت کردند اما به دلیل اختلاف‌های داخلی و بی‌لیاقتی، حکومتشان ضعیف شد.

اسکندر که پادشاه یونان و مقدونیه بود و آرزوی تصرف همه‌ی جهان را داشت به ایران حمله کرد. سردارانی مانند آریو برزن تا آخرین نفس با سپاه او جنگیدند اما در آخر جانشینان اسکندر بر کشور ما حاکم شدند و حکومت سلوکیان را تشکیل دادند. آنها سعی کردند آداب و رسوم، خط و زبان یونانی‌ها را در ایران رواج دهند.

سرانجام پارت‌ها بیگانگان را از سرزمینمان بیرون کردند.

یادمان باشد:

پارت‌ها گروهی از آریایی‌ها بودند که حکومت اشکانیان را به وجود آورده‌اند.

۱۴

در زمان **مهرداد دوم** (از پادشاهان اشکانی)، ایران به کشوری پهناور و قدرتمند تبدیل شد. در آن زمان امپراتوری ایران با کشور روم همسایه بود و پادشاهان رومی قصد داشتند کشورمان را تصرف کنند به همین دلیل بین آنها و اشکانیان جنگ‌های زیادی در گرفت.

به دلیل مهارت پارت‌ها در فنون جنگی و اسب سواری در بیشتر جنگ‌ها رومی‌ها شکست خورده‌اند.

در یکی از جنگ‌ها سورنا سردار اشکانی کراسوس سردار رومی را شکست داد و کراسوس در این جنگ کشته شد.

تصویر زیر که مجسمه‌ای از مردی پارتی است، از دوره‌ی اشکانیان بر جای مانده است. این مجسمه در موزه‌ی ایران باستان قرار دارد.

حالا با توجه به مطالعه‌ی خوب مطالب گذشته، نوبت ارزیابی خودمان است. پس بدون مراجعه به متن درس به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

چقدر یاد گرفته‌ایم؟

سوال

۱ در زمان پادشاه اشکانی، ایران به کشوری بسیار پهناور و قدرتمند تبدیل شد.

۲ چرا هخامنشیان در اواخر حکومتشان ضعیف شدند؟

۳ کراسوس، سردار رومی در جنگ با چه کسی کشته شد؟

حالا که همه چیز تکمیل شد، این کار را هم شما انجام دهید.

نوبت شما

پیروزه

با پرس و جو از اطرافیان یا جستجو در اینترنت چند سطر در مورد آریوبرزن یا سورنا بنویسید.

پاسخها

چقدر می‌دونیم؟

۱ گزینه‌ی ، پارت‌ها

۲ گزینه‌ی ، هخامنشیان

۳ پادشاه یونان و مقدونیه بود و آرزو داشت همه‌ی جهان را تصرف کند.

۴ یکی از فرماندهان شجاع ایرانی بود که تا آخرین نفس با سپاه اسکندر جنگید و سرانجام کشته شد.

چقدر یاد گرفته‌ایم؟

۱ مهرداد دوم

۲ بهدلیل اختلاف‌های داخلی و بی‌لیاقتی شاهان

۳ سورنا

کارآزمون ۴

درس ۱۴: سفری به شهر باستانی کرمانشاه | مطالعات اجتماعی

بعد از اینکه این هفته‌ی کارآزمون را خواندیم، باید به این اهداف رسیده باشیم.

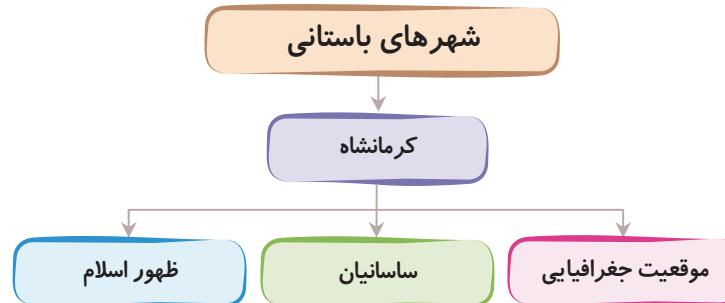
قراره این هارو بادگیریم

- ۱- با موقعیت جغرافیایی شهر کرمانشاه آشنا شویم.
- ۲- با آثار تاریخی شهر کرمانشاه آشنا شویم.
- ۳- با حکومت ساسانیان آشنا شویم.
- ۴- با اقدامات شاپور اول آشنا شویم.
- ۵- با اقدامات خسروانوشیروان آشنا شویم.
- ۶- توانایی نشان دادن توالی حکومت‌های ایرانی تا پیدایش اسلام بر روی خط زمان را پیدا کنیم.

عنوانی مطلبی که قرار است در این هفته بادگیریم، در این تصویر می‌بینیم.

این هفت دریک نگاه

قبل از خواندن کارآزمون بهتر است ابتدا بیندیشیم چقدر از مطلب این هفته را می‌دانیم. برای این کار به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

چقدر میدونیم؟

سؤالات

۱- حکومت ساسانیان توسط چه کسی ایجاد شد؟

۴ شاهپور اول

۲ اردشیر

۱ دیاکو

۲ کدامیک از موارد زیر از اقدامات خسروانوشیروان بوده است؟

۱ پیروزی بر رومی‌ها و اسیر کردن امپراتور روم

۴ ساختن راهشاهی

۳ پیروزی بر اشکانیان

۳ آثار کدام دوره‌های تاریخی را می‌توان در کرمانشاه مشاهده نمود؟

۴ علت نارضایتی مردم در اواخر حکومت ساسانی چه بود؟

برای اینکه این مطالع را بهتر یاد بگیریم قبیلش باید این مطالع را بدانیم.

آنچه گذشت

- ۱- مفهوم حکومت‌های محلی
- ۲- آشنایی با حکومت‌های قبل از دوره‌ی ساسانی
- ۳- مفهوم سنگ نگاره
- ۴- آشنایی با موقعیت جغرافیایی شهر کرمانشاه
- ۵- مفهوم آتشکده

این هم مقدمه‌ای برای آغاز درس

بهانه‌ای برای شروع

به تصویر زیر نگاه کنید.

این جا طاقبستان است. اثری زیبا و تاریخی از دوره‌ی ساسانیان که در شهر کرمانشاه قرار دارد. در این درس با شرایط کشورمان در دوره‌ی ساسانیان آشنا خواهیم شد.

حالا برای یادگیری بهتر و بیشتر یک بار دیگر در کلاس درس شرکت می‌کنیم.

خوب یاد بگیریم

در درس پیش آموختید که بعد از سلوکیان، اشکانیان به قدرت رسیدند اما این حکومت نیز ضعیف شد و فرمانروایان محلی برای به دست گرفتن حکومت با یکدیگر جنگیدند. بالاخره در این جنگ‌ها اردشیر نوه‌ی سasan پیروز شد و حکومت اشکانیان از میان رفت و حکومت ساسانیان تشکیل شد. باید با بعضی از پادشاهان ساسانی و اقدامات آنها آشنا شویم.

شاپور اول: او بر رومی‌ها پیروز شد و امپراتور روم را اسیر کرد. تصویر زیر صحنه‌ی تسليم شدن امپراتور روم به شاپور اول را نشان می‌دهد که در بدن‌هی کوهی در فارس حک (کنده‌کاری) شده است.

خسرو انشیروان: در زمان او شهرهای بزرگی ساخته شد. انشیروان کاخ‌های باشکوهی برای خود ساخت و دانشگاه بزرگی در شهر جندی شاپور (در استان خوزستان) بنا کرد.

دانش پزشکی در این شهر رونق یافت و پزشکانی از ایران و سایر کشورهای جهان در آنجا گرد آمدند.

خسرو پرویز: در زمان این پادشاه، حضرت محمد (ص) به پیامبری برگزیده شد و نامه‌ای به خسرو پرویز نوشت و او را به اسلام دعوت کرد اما او نپذیرفت. عوامل زیر سبب نارضایتی مردم و ضعیف شدن حکومت ساسانی شده بود:

- * گرفتن مالیات زیاد از مردم برای تأمین هزینه‌های جنگ با رومی‌ها

- * بی‌بهره بودن مردم از امتیازاتی مانند آموزش و سعادت که فقط برای بزرگان بود

- * خوش‌گذرانی پادشاهان و بی‌توجهی به مردم

- * ضعیف شدن سپاهیان به دلیل جنگ‌های متعدد

عوامل بالا سبب شد که عرب‌های مسلمان در حمله به قلمرو ساسانیان بتوانند آنان را شکست دهند و مردم نواحی مختلف ایران، اسلام را با آغوش باز پذیرند.

۵

در کرمانشاه بقایای چند آتشکده‌ی ایران باستان وجود دارد. مردم ایران باستان پیرو دین زرتشت بودند و زرتشتیان آتش را مقدس می‌دانستند و در آتشکده‌ها اهوارامزدا (خدای دانا) را نیایش می‌کردند. کتاب مقدس زرتشتیان اوستا نام دارد.

پندار نیک، گفتار نیک، کردار نیک، سه پایه‌ی اصلی دین زرتشت است.

خورش خلال و آش عباسعلی از غذاهای محلی کرمانشاه است و شما می‌توانید ظروف سفالی، نان برنجی، کاک و گیوه‌ی کرمانشاهی را به عنوان سوغات از این شهر تهیه کنید.

اگر از شهر همدان در جهت جنوب غربی حرکت کنیم بعد از حدود سه ساعت به شهر باستانی کرمانشاه خواهیم رسید.

کرمانشاه در غرب سرزمینمان و در میان رشته کوه‌های زاگرس قرار دارد. بارندگی نسبتاً خوب سبب شده رودها و چشمه‌ها مناظر زیبایی در اطراف این شهر پدید آورند.

در این شهر آثاری از دوره‌ی هخامنشیان، اشکانیان و ساسانیان وجود دارد. یکی از آثار تاریخی این شهر طاق‌بستان است که در مکانی زیبا و خوش منظره قرار دارد. در اینجا می‌توانیم سنگ نگاره‌هایی از تاج‌گذاری پادشاهان ساسانی مانند خسرو پرویز، اردشیر دوم، شاهپور دوم و سوم را ببینیم.

در زمان ساسانیان معماری و سنگ تراشی پیشرفت زیادی کرد.

حالا با توجه به مطالعه‌ی خوب مطالب گذشته، نوبت ارزیابی خودمان است. پس بدون مراجعته به متن درس به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

چقدر یاد گرفته‌ایم؟

سوال

- ۱ شهر کرمانشاه در میان رشته کوه‌های قرار دارد.
- ۲ کدام یک از شاهان ساسانی توانست رومی‌ها را شکست داده و امپراتور آنان را اسیر کند؟
- ۳ کتاب مقدس زرتشتیان چه نام دارد؟
- ۴ سه پایه‌ی اصلی دین زرتشت را بنویسید؟

حالا که همه چیز تکمیل شد، این کار را هم شما انجام دهید.

نوبت شما

پیروزه

- ۱ نام یکی از بناهای تاریخی شهر یا استان خود را بنویسید.
- ۲ این بنا متعلق به کدام دوره‌ی تاریخی است؟
- ۳ در کادر زیر عکسی از آن بنا را چسبانده یا تصویر آن را نقاشی کنید.

پاسخ‌ها

چقدر می‌دونیم؟

- ۱ گزینه‌ی ، اردشیر نوه‌ی ساسان بود. او در جنگ با اشکانیان پیروز شد و خود را شاه نامید. او حکومتی را به وجود آورد که به نام جدش ساسانیان نامیده شد.
- ۲ گزینه‌ی ، ساخت دانشگاهی بزرگ در جندیشاپور (خوزستان)
- ۳ هخامنشیان، اشکانیان و ساسانیان
- ۴ پرداخت مالیات زیاد توسط مردم برای تأمین هزینه‌های جنگ با رومی‌ها و محروم بودن از امتیازاتی مانند سواد و آموزش، بی‌توجهی پادشاهان به مردم

چقدر یاد گرفته‌ایم؟

- ۱ زاگرس
- ۲ شاپور اول
- ۳ اوستا
- ۴ پندار نیک، گفتار نیک، کردار نیک

کارآزمون ۴

مطالعات اجتماعی | درس ۱۵: کوهها و دشت‌های زیبا

بعد از اینکه این هفته‌ی کارآزمون را خواندیم، باید به این اهداف رسیده باشیم.

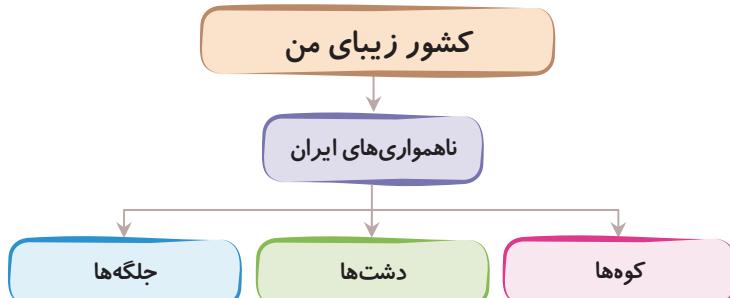
قرارهاین هارو یادگیریم

- ۱- با مفهوم ناهمواری آشنا شویم.
- ۲- توانایی نشان دادن انواع ناهمواری‌ها را بر روی یک تصویر پیدا کنیم.
- ۳- به نحوی تشکیل جلگه‌ها پی ببریم.
- ۴- توانایی نشان دادن جلگه‌های ساحلی و دشت‌ها را بر روی نقشه پیدا کنیم.
- ۵- توانایی مشخص کردن محل رشته کوه‌ها و قله‌های اصلی کشور را بر روی نقشه پیدا کنیم.
- ۶- با مفهوم دشت و جلگه آشنا شویم.

عنوانی مطالبی که قرار است در این هفته یاد بگیریم، در این تصویر می‌بینیم.

این هفته در یک نگاه

قبل از خواندن کارآزمون بهتر است ابتدا بیندیشیم چقدر از مطالب این هفته را می‌دانیم. برای این کار به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

چقدر میدونیم؟

سوالات

۱- کدام یک از جملات زیر درست نیست؟

- ۱\square همه‌ی دشت‌های ایران حاصلخیز هستند و کشاورزی در آن‌ها رونق دارد.
- ۲\square به زمین‌های پایین کوه، کوهپایه می‌گویند.
- ۳\square خوزستان، وسیع‌ترین جلگه‌ی ایران است.
- ۴\square از روی هم انباشته شدن آبرفت‌ها در کنار دریا جلگه پدید می‌آید.

۲

۳ آبرفت چیست؟

۲ زاگرس در کدام بخش از کشورمان قرار دارد؟

برای اینکه این مطالب را بهتر پاد بگیریم قبلش باید این مطالب را پذانیم.

آنچه گذشت

- مفهوم پستی و بلندی
 - آشنایی با جهت‌های اصلی و فرعی
 - توانایی خواندن راهنمای نقشه

ین هم مقدمه‌ای برای آغاز درس

جهانگردی برای شروع

به نقشه‌ی زیر نگاه کنید:

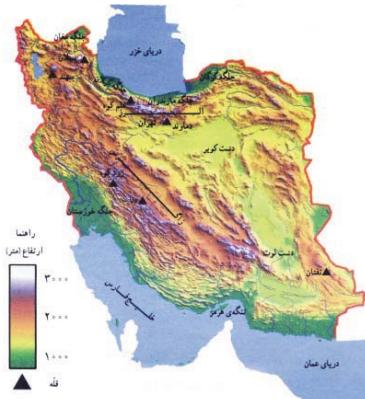
در این نقشه ناهمواری‌های کشورمان نشان داده شده است.

حالا برای یادگیری بهتر و بیشتر یک بار دیگر در کلاس درس شرکت می‌کنیم.

خوب یاد بگیریم!

به نقشه‌ی زیر نگاه کنید:

رنگ قوهای نشان‌دهنده مناطقی است که حدود ۲۰۰۰ متر ارتفاع دارند (کوه‌ها). رنگ زرد نواحی کم ارتفاع‌تر را نشان می‌دهد و مناطقی که به رنگ سبز دیده می‌شوند، بسیار پست هستند. همان‌طور که می‌بینید دو رشته کوه مهم در سرزمینمان وجود دارد، البرز در شمال و زاگرس در غرب و جنوب‌غربی.

یادمان باشد:

دشت کویر و دشت لوت وسیع‌ترین دشت‌های کشور و جلگه‌ی خوزستان پهناورترین جلگه‌ی ایران است.

همان‌طور که در نقشه‌ی صفحه‌ی قبل دیدید، بعضی از قسمت‌های سرزمینمان پست‌تر و بعضی دیگر بلند‌تر هستند.

به پستی‌ها و بلندی‌های زمین نامهواری می‌گویند.

باید با چند اصطلاح آشنا شویم:

رشته کوه: کوه‌هایی که مانند زنجیر به هم متصل شده‌اند، رشته کوه نامیده می‌شوند.

قله: بالاترین قسمت کوه، قله نامیده می‌شود.

(قله‌ی دماوند با ارتفاع ۵۶۱۰ متر، بلندترین قله‌ی کشورمان است).

کوهپایه: به زمین‌های پایین کوه، کوهپایه می‌گویند.

دشت: زمین‌های صاف و هموار، دشت نامیده می‌شوند.

بعضی از دشت‌ها حاصلخیز هستند و در آنها کشاورزی انجام می‌شود، اما خاک بعضی از دشت‌ها شور است و برای کشاورزی مناسب نیست. در دشت‌های حاصلخیز، روستاهای و شهرهای پر جمعیتی به وجود آمده است.

رود: از جاری شدن آب باران یا آبی که در اثر ذوب شدن برف کوه‌ها تشکیل می‌شود، جویبارها پدید می‌آیند و از پیوستن جویبارها به یکدیگر، رودها به وجود می‌آیند.

آبرفت: شن، ماسه و گل و لایی که رودها به همراه خود می‌برند، آبرفت نام دارد.

جلگه: اغلب رودها وارد دریاها یا دریاچه‌ها می‌شوند، آنها در نزدیکی دریا، آبرفت‌هایی را که با خود آورده‌اند ته‌نشین می‌کنند. این آبرفت‌ها روی هم انباشته شده و پس از سال‌ها جلگه‌ها را ایجاد می‌کنند.

با توجه به آنچه آموختید شکل‌ها را به کلمات مناسب متصل کنید.

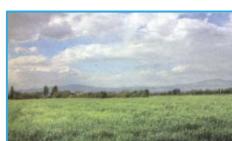
● کوهپایه

● رود

● رشته کوه

● دشت

● فله

● جلگه

حالا با توجه به مطالعه‌ی خوب مطالب گذشته، نوبت ارزیابی خودمان است. پس بدون مراجعه به متن درس به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

سؤال

۱ از روی همانباشته شدن آبرفت‌ها در کنار دریاها _____ پدید می‌آید.

۲ رشته کوهی که در شمال ایران قرار دارد _____ نامیده می‌شود.

۳ نام دو دشت وسیع ایران را بنویسید.

۴ وسیع‌ترین جلگه‌ی ایران، جلگه‌ی _____ است.

۲ میناب

۳ مازندران

۲ گیلان

۱ خوزستان

حالا که همه چیز تکمیل شد، این کار را هم شما انجام دهید.

نوبت شما

پیروزه

۱- شهر یا روستای شما در چه نوع منطقه‌ای قرار گرفته است؟ (دشت، جلگه، کوهپایه و)

۲- نزدیک‌ترین کوه به شهر یا روستای شما چه نام دارد؟

۳- اگر نزدیک شهر یا روستای شما رودی جاری است، نام آن را بنویسید.

پاسخ‌ها

چقدر می‌دونیم؟

۱ گزینه‌ی ، بعضی از دشت‌های ایران حاصلخیز هستند.

۲ به پستی و بلندی‌های زمین، ناهمواری می‌گویند.

۳ به شن و ماسه و گل و لایی که رودها به همراه خود می‌برند، آبرفت می‌گویند.

۴ غرب و جنوب غربی ایران

چقدر یاد گرفته‌ایم؟

۱ جلگه‌ها

۲ البرز

۳ دشت کویر و دشت لوت

۴ گزینه‌ی ، وسیع‌ترین جلگه ایران، خوزستان است.